

15. సూరహ్ అల్-హిత్

అల్-హిత్: గుట్టల ప్రాంతం, (Rocky Track). ఇది ఒక ప్రాంతం పేరు. ఇది సూరహ్ యూసుఫ్ (12) తరువాత అవతరింపజేయబడిందని సుయూతిగారు అభిప్రాయపడ్డారు. "నిశ్చయంగా, మేమే ఈ జ్ఞాపిక (ఖుర్ఆన్)ను అవతరింపజేశాము మరియు నిశ్చయంగా మేమే దీనిని కాపాడేవారము." (9వ ఆయత్). స'మూద్ జాతివారు ఇక్కడ నివసించారు. ఇది మక్కా-సిరియా మార్గంలో ఉంది. అక్కడ చాలా గుట్టలున్నాయి. ఇది చివరి 6 మక్కా సూరాహల (10-15) సమూహంలో చివరిది. 99 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు 80వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (*) అలిఫ్-లామ్-రా. ఇవి దివ్యగ్రంథ ఆయత్లు మరియు (ఇది) ఒక స్పష్టమైన ఖుర్ఆన్.¹

2. [*] సత్యతిరస్కారులు: "మేము అల్లాహ్ కు విధేయులమైతే (ముస్లిములమైతే) ఎంత బాగుండేది!" అని (పునరుత్థాన దినమున), పలుమార్లు కోరుకుంటారు.

3. వారిని తింటూ (త్రాగుతూ) సుఖ సంతోషాలను అనుభవిస్తూ (వృధా) ఆశలలో ఉండటానికి విడిచిపెట్టు. తరువాత వారు (సత్యాన్ని) తెలుసుకుంటారు.

4. మరియు (దాని వ్యవధి) నిర్ణయించి వ్రాయబడి ఉండనిదే, మేము ఏ నగరాన్నీ కూడా నాశనం చేయలేదు.²

5. ఏ సమాజం కూడా తన నిర్ణీత గడువుకు, ముందు గానీ మరియు వెనక గానీ కాజాలదు.³

6. మరియు (సత్య తిరస్కారులు) అంటారు: "ఓ హితబీద్ (ఖుర్ఆన్) అవత

రింపజేయబడిన వాడా (ము'హమ్మద్)! నిశ్చయంగా నీవు పిచ్చివాడవు.

7. "నీవు సత్యవంతుడవే అయితే, మా వద్దకు దేవదూతలను ఎందుకు తీసుకొని రావు?"

8. మేము దేవదూతలను, సత్యంతో తప్ప పంపము మరియు వారు వచ్చి నప్పుడు వీరికి ఏ మాత్రం వ్యవధి ఇవ్వ బడదు.⁴

9. నిశ్చయంగా, మేమే ఈ జ్ఞాపిక (ఖుర్ఆన్)ను అవతరింపజేశాము మరియు నిశ్చయంగా మేమే దీనిని కాపాడేవారము.⁵

10. మరియు (ఓ ము'హమ్మద్!) వాస్తవ వానికి మేము, నీకు పూర్వం గతించిన తెగల వారి వద్దకు కూడా (ప్రవక్తలను) పంపాము.

11. మరియు వారి వద్దకు వచ్చిన ఏ ప్రవక్తను కూడా, వారు పరిహసించకుండా ఉండలేదు.⁶

12. ఈ విధంగా మేము దీనిని (సత్య తిరస్కారాన్ని) అపరాధుల హృదయాలలో ప్రవేశపెడుతున్నాము.

1) చూడండి, 5:15.

2) ఇంకా చూడండి, 26:208 మరియు 6:131.

3) చూడండి, 7:34. ఏ నగరం కూడా దాని సత్య తిరస్కారం మరియు అత్యాచారాలకు వెంటనే నాశనం చేయబడదు. దానికి ఒక వ్యవధి, నియమితకాలం అల్లాహ్ (సు.త.) తరపు నుండి ఇవ్వబడుతోంది. ఇక ఆ నియమితకాలం వచ్చిన తరువాత వారు దాని నుండి వెనుకా ముందు కాలేరు అంటే ఒక్కక్షణం కూడా వ్యవధి పొందలేరు.

4) చూడండి, 6:89.

5) 1400 సంవత్సరాలలో ఒక అక్షరంలో కూడా మార్పులేకుండా భద్రపరచబడిన దివ్యగ్రంథం కేవలం ఈ ఖుర్ఆన్ మాత్రమే. ఎందు కంటే అల్లాహ్ (సు.త.): "నిశ్చయంగా, మేమే ఈ జ్ఞాపిక (ఖుర్ఆన్)ను అవతరింపజేశాము మరియు నిశ్చయంగా మేమే దీనిని కాపాడేవారము." అని అన్నాడు. ఇంకా చూడండి, 2:23 మరియు 85:22.

6) చూడండి, 6:10.

13. వారు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను) విశ్వసించడం లేదు. మరియు వాస్తవానికి (సత్య-తిరస్కారులైన) వారి పూర్వీకుల విధానం కూడా ఇలాగే ఉండేది.

14. మరియు ఒకవేళ మేము వారి కొరకు ఆకాశపు ఒక ద్వారాన్ని తెరిచినా, వారు దానిపైకి ఎక్కుతూ పోతూ!

15. ఇలా అనేవారు: "నిశ్చయంగా, మా చూపులు భ్రమింపజేయబడ్డాయి. అలాకాదు, మాపై మంత్రజాలం చేయబడింది." ⁷

16. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఆకాశంలో తారాగణాన్ని (నక్షత్రాశులను) సృష్టించి, దానిని చూపరులకు అలంకార మైనదిగా చేశాము.

17. మరియు శపించబడిన (బహిష్కరించబడిన) ప్రతి ఖైతాను నుండి దానిని (ఆకాశాన్ని) సురక్షితంగా ఉంచాము. ⁸

18. కాని, ఎవడైనా (ఏ ఖైతానైనా) దొంగ దాటుగా వినటానికి ప్రయత్నిస్తే, సృష్టమైన కొరవి (అగ్నిజ్వాల) అతనిని వెంబడిస్తుంది. ⁹

19. మరియు మేము భూమిని వ్యాపింపజేశాము మరియు దానిలో స్థిరమైన పర్వతాలను నాటాము మరియు దానిలో ప్రతి వస్తువును తగినపరిమాణంలో ఉత్పత్తి చేశాము.

20. మరియు అందులో మీకూ మరియు మీరు పోషించని వాటి కొరకూ (జీవరాసుల కొరకూ) మేము జీవనోపాధిని కల్పించాము. ¹⁰

21. మరియు మా దగ్గర పుష్కలంగా నిలువలేని వస్తువు అంటూ ఏదీలేదు మరియు దానిని మేము ఒక నిర్ణీత పరిమాణంలో మాత్రమే పంపుతూ ఉంటాము.

22. మరియు మేము (వృక్షకోటిని) ఫలవంతం చేయటానికి గాలులను

7) చూడండి, 6:7 మరియు 10:2

8) చూడండి, 2:14 మరియు 37:7.

9) చూడండి, 37:10.

10) చూడండి, 11:6.

పంపుతాము! తరువాత మేము ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపించి, దానిని మీకు త్రాగటానికి సమకూర్చుతాము మరియు దాని కోశాధికారులు మీరు మాత్రం కారు!

23. మరియు నిశ్చయంగా, మేమే జీవన్మరణాలను ఇచ్చేవారము; మరియు చివరకు మేమే వారసులుగా మిగిలే వారము. ¹¹

24. మరియు వాస్తవానికి, మీకు ముందు గడిచిపోయిన వారిని గురించి మాకు తెలుసు మరియు వాస్తవంగా మీ తరువాత వచ్చే వారిని గురించి కూడా మాకు బాగా తెలుసు. ¹²

25. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు, ఆయనే! వారందరినీ సమావేశపరుస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన మహా వివేకవంతుడు, సర్వజ్ఞుడు.

26. మరియు వాస్తవంగా మేము మానవుణ్ణి మ్రోగే (ధ్వనిచేసే) మట్టి, రూపాంతరం చెందిన జిగట బురద (బంకమట్టి)తో సృష్టించాము. ¹³

11)) చూడండి, 3:180 మరియు 57:10.

12) 'ఎవరైతే ముందుగా (మానవుడు) వస్తారో మరియు ఎవరు వెనుక ఉండి పోతారో తెలుసు.' ఈ రెండు రకాల వ్యాఖ్యానాలు కూడా సరైనవే అని వ్యాఖ్యాతలు అంగీకరించారు.

మరొక వ్యాఖ్యానం: 'మరియు వాస్తవానికి, మీలో ముందుకు సాగిపోయే వారెవరో మాకు తెలుసు మరియు వాస్తవానికి, వెనుకంజ వేసేవారెవరో కూడా మాకు తెలుసు.' అని కూడా ఇవ్వబడింది.

13) మానవుడు మట్టితో సృష్టించబడ్డాడు. వేర్వేరు చోట్లలో ఆ మట్టి స్థితిని బట్టి వేర్వేరు పేర్లు ఇవ్వబడ్డాయి. (1) సాధారణంగా ఎండిపోయిన (తడి లేని) మట్టి తురాబ్ - దుమ్ము అని, (2) దానిని నీళ్ళువేసి కలిపితే 'తీస్ - మట్టి అని, (3) అది చాలా నీళ్ళతో కలిపి వాసన వచ్చే బురదగా ఉంటే, హుమయిన్ మస్నూన్ - జిగట బురద అని, (4) అది ఎండిపోయి శబ్దం చేస్తే - 'సల్సాల్ అని, (5) దానిని కాల్చితే, ఫ్లూర్ - పెంకు, అని పేర్లు ఇవ్వబడ్డాయి. (చూడండి, 55:14).

27. మరియు దీనికి పూర్వం మేము జిన్నాతులను (పోగలేని) మండే అగ్ని జ్వాలతో సృష్టించాము.¹⁴

28. మరియు నీ ప్రభువు దేవదూతలతో ఇలా అన్న విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకో!): "నిశ్చయంగా నేను మ్రోగే మట్టి, రూపాంతరం చెందిన జిగట బురదతో మానవుణ్ణి సృష్టించ బోతున్నాను.

29. "ఇక నేను అతనికి పూర్తిగా ఆకార మిచ్చి (రూపమిచ్చి), అతని (ఆదమ)లో నా తరపు నుండి ప్రాణం (రూహ్) ఉదిన తరువాత, మీరంతా అతని ముందు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయాలి." ¹⁵

30. అప్పుడు దేవదూతలు, అందరూ కలిసి సాష్టాంగం (సజ్జా) చేశారు -

31. ఒక్క ఇబ్లీస్ తప్ప! అతడు సాష్టాంగం (సజ్జా)చేసేవారిలో చేరని మొండికేశాడు.¹⁶

14) అల్-జిన్ను, జిన్నతున (బ.వ.): అంటే మానవుల కండ్లకు కనబడనిది అని అర్థము. అందుకే వారిని ఈ పేరుతో పిలుస్తారు. వారికి తెలివి ఉంది, మంచి చెడుల విచక్షణా శక్తి ఉంది. పోగలేని అగ్నిజ్వాలతో సృష్టించ బడ్డారు. వారు తింటారు, త్రాగుతారు. వారి సంతతి పెరుగుతుంది. వారికి మరణం ఉంది. వారి కర్మలను బట్టి వారికి, మానవులవలే స్వర్గ నరకాల ప్రతిఫలాలు కూడా ఉన్నాయి. (అబ్దుల్-మజీద్ దర్యాబాది, రహ్మా.) చూడండి, 55:15 మరియు 6:100.

15) ఈ సాష్టాంగం కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.) ఆజ్ఞను శిరసావహించటానికి చేయబడిన గౌరవ ప్రదమైన సాష్టాంగం. ఇది ఆరాధనార్థం చేసింది కాదు. ముహమ్మద్ (స'అస) షరీఅత్ లో గౌరవార్థం కూడా ఎవ్వరికైనను సాష్టాంగం చేయటం ధర్మసమ్మతం కాదు. ఇంకా చూ.2:30-34 మరియు 7:11-18.

16) 'మానవుడు మట్టితో సృష్టించబడ్డాడు, కాని నేనైతే అగ్నితో సృష్టించబడ్డాను, కాబట్టి నేను మానవుని కంటే ఉత్తముడను, నేనెందుకు

32. (అల్లాహ్) ఇలాప్రశ్నించాడు: "ఓఇబ్లీస్! నీకేమయింది, నీవు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేసే వారిలో ఎందుకు చేరలేదు?"

33. (ఇబ్లీస్) ఇలా జవాబిచ్చాడు: "మ్రోగే మట్టి, రూపాంతరం చెందిన జిగట బురదతో నీవు సృష్టించిన మానవునికి నేను సాష్టాంగం (సజ్జా) చేసేవాడను కాను."

34. (అల్లాహ్) అన్నాడు: "అయితే నీవు ఇక్కడి నుండి వెళ్ళిపో! ఇక, నిశ్చయంగా, నీవు శపించ (బహిష్కరించ) బడ్డవాడవు!

35. "మరియు నిశ్చయంగా, తీర్పు దినము వరకు నీపై శాపం (బహిష్కారం) ఉంటుంది."

36. (ఇబ్లీస్) వేడుకున్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! పునరుత్థానదినంవరకు నాకు వ్యవధినివ్వ!"

37. (అల్లాహ్) జవాబిచ్చాడు: "ఇక నిశ్చయంగా, నీవు వ్యవధి ఇవ్వబడిన వారిలోని వాడవు!

38. "(నాకు మాత్రమే) తెలిసివున్న ఆ దినపు, ఆ సమయం వరకు!"

39. (ఇబ్లీస్) అన్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నీవు నన్ను అపమార్గం పట్టించావు, కావున నేను వారికి, భూమిలో (వారి దుష్కర్మ లన్నీ) మంచివిగా కనబడేటట్లు చేస్తాను మరియు నిశ్చయంగా, వారందరినీ అప-మార్గంలో పడవేస్తాను.

40. "వారిలో నీవు ఎన్నుకున్న (నీ ఆజ్ఞానువర్తనులైన) నీ దాసులు తప్ప!"

అతనికి సజ్జా చేయాలి.' అని ఇబ్లీస్ అన్నాడు. దైవప్రవక్తలందరూ మట్టితోనే సృష్టించబడ్డ మానవులేనని ఖుర్ఆన్ విశదీకరించింది. దీనిని విశ్వసించక పోవడం మరియు మట్టితో సృష్టించ బడ్డవారు అధములని భావించడం వైతాన్ అనుసరించడమే! ఇంకా చూ. 7:11.

41. (అల్లాహ్) అన్నాడు: "ఇదే నా దగ్గరకు తెచ్చే ఋజుమార్గం.¹⁷

42. "నిశ్చయంగా, నా దాసులపై నీ అధికారం సాగదు! కేవలం మార్గభ్రష్టులై నిన్ను అనుసరించేవారి మీద తప్ప!¹⁸

43. "మరియు నిశ్చయంగా, వారందరి కొరకు వాగ్దానం చేయబడిన (నివాసం) నరకమే!

44. "దానికి (నరకానికి) ఏడు ద్వారాలు ఉన్నాయి.¹⁹ వాటిలో ఒక్కొక్క ద్వారానికి ఒక్కొక్క వర్గం వారు ప్రత్యేకించబడి ఉన్నారు.

45. "నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారు స్వర్గవనాలలో చెలమల మధ్య ఉంటారు.

46. "(వారు): 'శాంతితో సురక్షితంగా ప్రవేశించండి!' అని ఆహ్వానించబడతారు.

47. "వారి హృదయాలలో మిగిలివున్న కాపట్యాన్ని (మాల్నియాన్ని) మేము తొలగిస్తాము. వారు నోదరులవలే ఎదు రెదురుగా పీఠాలపై కూర్చోని ఉంటారు.²⁰

48. "అక్కడ వారికి అలసట ఉండదు. మరియు అక్కడి నుండి వారు ఎన్నడూ వెడలగొట్టబడరు." (1/8)

17) బహిష్కరించబడిన ఇబ్నీస్, అల్లాహ్ (సు.త.) ఇచ్చిన నెరవేరుస్తున్నాడు. అల్లాహ్ (సు.త.) మానవునికి మంచి చెడును అర్థం చేసుకునే జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించి, ఎవడు చెడు (షైతాన్ ప్రేరణ)లో పడిపోతాడో చూస్తాడు. ఈ విధంగా షైతాన్ అల్లాహ్ (సు.త.) ఇచ్చిన నిర్వహణలో ఒక పాత్ర నిర్వహిస్తున్నాడు. కావున షైతాన్ వల నుండి తప్పించుకునే వాడు ఋజు మార్గం మీద ఉండగలడు. చూ.19:83; 7:24.

18) చూడండి, 14:22 మరియు 7:11-18.

19) నరకానికి ఏడు అంతస్తులు లేక శ్రేణు లున్నాయి. (1) జహన్నమ్, (2) ల'జ్జా, (3) 'హుత్మీ, (4) స'యీర్, (5) సఖర్, (6) జ'హీమ్, (7) హావీయహ్. ఇది అన్నిటి కంటే క్రింది అంతస్తు, ఇందులో మునాఫీఖులు (కపట విశ్వాసులు) ఉంటారు. (ఫత్వ్ అల్-ఖదీర్). చూడండి, 74:27 వ్యాఖ్యానం 4.

20) చూడండి, 56:15 మరియు 88:13.

49. * నా దాసులకు ఇలా తెలియజేయ్యి: నిశ్చయంగా నేను, కేవలం నేనే! క్షమించే వాడను, కరుణించేవాడను.²¹

50. మరియు నిశ్చయంగా, నా శిక్షయే అతి బాధాకరమైన శిక్ష!

51. మరియు వారికి ఇబ్రాహీమ్ అతిథులను గురించి తెలుపు.²²

52. వారు అతని వద్దకు వచ్చి: "నీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! " అని అన్నారు. అతనన్నాడు: "నిశ్చయంగా, మాకు మీవలన భయం కలుగుతున్నది."²³

53. వారు జవాబిద్వారు: "నీవు భయ పడకు! నిశ్చయంగా, మేము జ్ఞాన వంతుడైన ఒక కుమారుని శుభవార్తను నీకు ఇస్తున్నాము."

54. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: "మీరు ఈ ముసలితనంలో నాకు (కుమారుడు కలుగునన) శుభవార్తను ఇస్తున్నారా? మీరు ఎలాంటి (అసాధ్యమైన) శుభవార్తను ఇస్తున్నారు?"

55. వారన్నారు: "మేము నీకు సత్యమైన శుభవార్తను ఇచ్చాము. కనుక నీవు నిరాశచెందకు."

56. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: "తన ప్రభువు కారుణ్యం పట్ల నిరాశచెందేవారు మార్గభ్రష్టులు తప్ప మరెవరు?"

21) చూడండి, 6:12 మరియు 6:54.

22) ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క వివరమైన గాథ కొరకు చూ. 11:69-76 దీనికి కొంత కాలం ముందే అవతరింపజేయబడిన సూరహ్.

23) వారి భయానికి కారణం కొరకు చూ. 11:70 దీని ద్వారా తెలిసేదేమిటంటే ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) ఒక దైవప్రవక్త అయినా, వచ్చిన అతిథులు దైవ దూతలని వారు చెప్పేంత వరకు తెలుసుకోలేక పోయారు. అంటే దైవ ప్రవక్తలకు అగోచర జ్ఞానం ఉండదు. అల్లాహ్ (సు.త.) వారికి తెలిపినది మాత్రమే వారికి తెలుస్తుంది.

57. (ఇంకా) ఇలా అన్నాడు: "ఓ దైవ దూత లారా! మరి మీరు వచ్చిన కారణ మేమిటి?"

58. వారన్నారు: "వాస్తవానికి మేము అపరాధులైన జాతివారి వైపునకు పంప బడ్డాము²⁴ -

59. "లూత్ ఇంటి వారు²⁵ తప్ప - నిశ్చయంగా వారందరినీ రక్షిస్తాము;

60. "అతని భార్య తప్ప!(ఆమెను గురించి అల్లాహ్ అన్నాడు): 'నిశ్చయంగా, ఆమె వెనుక ఉండిపోయేవారిలో చేరాలని మేము నిర్ణయించాము.'"²⁶

61. తరువాత ఆ దేవదూతలు లూత్ ఇంటి వారి వద్దకు వచ్చినపుడు;

62. (లూత్) అన్నాడు: "నిశ్చయంగా, మీరు (నాకు) పరాయివారిగా కనిస్తున్నారు."²⁷

63. వారన్నారు: "కాదు! వాస్తవానికి వారు (దుర్మార్గులు) దేనిని గురించి సందేహంలో పడిఉన్నారో, దానిని (ఆ శిక్షను) తీసుకొని నీ వద్దకు వచ్చాము."²⁸

64. "మరియు మేము నీవద్దకు సత్యాన్ని తెచ్చాము. మరియు మేము నిశ్చయంగా, సత్యం పలుకుతున్నాము.

65. "కావున నీవు కొంత రాత్రి మిగిలి ఉండగానే, నీ ఇంటి వారిని తీసుకొని బయలు దేరు, నీవు వారి వెనుక పో! మీలో ఎవ్వరూ కూడా వెనుదిరిగి చూడరాదు; మరియు మీరు, మీకు ఆజ్ఞాపించిన వైపునకే, పోతూ ఉండండి."

24) సొడోమ్ మరియు గొమొర్రాహ్ ప్రజల గాధ కొరకు చూడండి, 7:80-84 ; 11:77-83.

25) ఆల. అంటే ఇంటివారే కాక అనుచరు లందరూ కూడా అన్నమాట.

26) చూడండి, 7:83, 11:81 మరియు 66:10.

27) ఆ దేవదూతలు యువకుల ఆకారంలో వచ్చారు. చూడండి, 11:77.

28) చూడండి, 6:57-58, 8:32, 11:8.

66. మరియు (మా దూతలద్వారా) మా ఆదేశాన్ని అతనికి ఇలా తెలియజేశాము: "నిశ్చయంగా, తెల్లవారే సరికి వారందరూ సమూలంగా నిర్మూలించబడతారు."

67. మరియు నగరవాసులు ఉల్లాసంతో అక్కడికి వచ్చారు.

68. (లూత్) అన్నాడు: "వాస్తవానికి, వీరు నా అతిథులు, కావున నన్ను అవమానం పాలు చేయకండి."²⁹

69. "మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నా గౌర వాన్ని పోగొట్టకండి."

70. వారన్నారు: " 'ప్రపంచంలోని (ప్రతి వాణ్ణి) వెనకేసు కోకు!' అని మేము నిన్ను వారించలేదా?"³⁰

71. (లూత్) అన్నాడు: "మీకు (ఏమైనా) చేయాలనే ఉంటే, నా కుమార్తెలు (జాతి స్త్రీలు) ఉన్నారు."³¹

72. "నీ ప్రాణం సాక్షి! నిశ్చయంగా, వారు తమ (కామ) మత్తులో త్రోవతప్పి తిరుగు తున్నారు."³²

73. ఆ పిదప సూర్యోదయ సమయ మున ఒక భయంకరమైన గర్జన (సయ్ హా) వారిని పట్టుకున్నది.

29) చూడండి, 7:80-81, 11:77-79.

30) లూత్ (అ.స.) సొడోమ్ ప్రాంతంలో విడేశీయుడు. ఎందుకంటే అతను మెసపో టోమియానుండివచ్చినవాడు. చూ. 7:80-82.

31) లూత్ (అ.స.) తన జాతి స్త్రీలను తన కుమార్తెలని సంబోధించారు.

32) కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఈ ఆయత్ లూత్ (అ.స.)ను సంబోధిస్తున్నదని అంటారు. మరి కొందరు దైవపువ్వు (స'అస)ను సంబోధిస్తున్నదని. అల్లాహ్ (సు.త.) ఇక్కడ ముహమ్మద్ (స'అస) యొక్క ప్రాణ సాక్ష్యం ఇస్తున్నాడు. ఆయన (సు.త.) తాను కోరిన దాని ప్రమాణం చేస్తాడు. కాని మానవులకు అల్లాహ్ (సు.త.) తప్ప మరెవరి ప్రమాణం చేయటం ధర్మ సమ్మతం కాదు.

74. తరువాత మేము ఆ నగరాన్ని తల క్రిందులుగా చేశాము మరియు వారిపై కాల్చిన మట్టి గులకరాళ్ళను కురిపించాము.

75. నిశ్చయంగా, ఇందులో దూరదృష్టి గలవారికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

76. మరియు వాస్తవానికి ఆ ప్రాంతం ఒక రహదారిపైనే ఉన్నది.

77. నిశ్చయంగా, ఇందులో విశ్వసించిన వారికి ఒక సూచన ఉంది.

78. మరియు అయ్కహ్ (మదీయన్) వాసులు కూడా దుర్మార్గులుగానే ఉండే వారు.³³

79. కావున మేము వారి మీద కూడా ప్రతీకారం తీర్చుకున్నాము. మరియు ఆ రెండు (శిథిలాలు) కూడా ఒక స్పష్టమైన మార్గం మీద ఉన్నాయి.³⁴

80. మరియు వాస్తవానికి 'హిజ్జ్ వాసులు కూడా ప్రవక్తలను అసత్య-వాదులన్నారు.³⁵

81. మరియు వారికి కూడా మేము అద్భుత సూచన(ఆయాత్)లను ఇచ్చి ఉంటేమి. కాని వారు వాటినుండి విముఖులై ప్రవర్తించారు.³⁶

82. మరియు వారు కొండలను తోలచి

33) అయ్కహ్ వాసులు (దట్టమైన వన వాసులు) మదీయన్ ప్రజలు. వారు తమ ప్రవక్త షు'బ్‌ను తిరస్కరించారు. వారు ఒక భూకంపం మరియు జ్వాలాముఖి సంభవించి నాశనమయ్యారు. చూ. 7:85-93; 11:84-95.

34) లూత్ ('అ.స.) ప్రజలు మరియు షు'బ్ ('అ.స.) ప్రజలు దగ్గరి దగ్గరి ప్రాంతాలలో నివసించారు. వారు లూత్ ('అ.స.) మరణించిన కొన్ని సంవత్సరాల తరువాత వచ్చారు.

35) స'మూద్ జాతి మరియు వారి ప్రవక్త 'సాలిహ్ ('అ.స.) నివసించే ప్రాంతంపేరు 'హిజ్జ్, కావున వారిని అస్'హబ్ అల్-హిజ్జ్ అంటారు. ఈ ప్రాంతం మదీనా-తబూక్‌ల మధ్య ఉంది. చూ. 7:73-79.

36) ఆ అద్భుత సూచనలలో ఆ ఆడబంటి ఒకటి. కాని వారు దానిని చంపేశారు.

గృహాలను నిర్మించుకునే వారు,³⁷ సురక్షితంగా ఉండగలమని (భావిస్తూ)!

83. చివరకు ఒక ఉదయమున ఒక తీవ్రమైన గర్జన (సయ్'హా) వారిపై కూడా వచ్చిపడింది.

84. అప్పుడు వారు సంపాదించింది వారికి ఏ మాత్రం పనికిరాలేక పోయింది.

85. మరియు మేము ఆకాశాలనూ, భూమినీ మరియు వాటి మధ్యనున్న స్వర్గాన్ని కేవలం సత్యంతోనే³⁸ సృష్టించాము. మరియు నిశ్చయంగా, తీర్పుగడియ రానున్నది. కావున నీవు ఉదారభావంతో వారిని ఉపేక్షించు!

86. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు ఆయనే సర్వ సృష్టికర్త,³⁹ సర్వజ్ఞుడు.⁴⁰

87. మరియు మేము నిశ్చయంగా, నీకు తరచుగా పరింపబడే ఏడు (సూక్తులను)⁴¹

37) చూడండి, 7:74. 9వ హిజ్జ్‌లో దైవప్రవక్త ('స'అస) తబూక్ దండయాత్రకు పోయేటప్పుడు, ఈ నగరం దారిలో వచ్చింది. అతను ('స'అస) తమ సెత్తీమీద బట్ట చుట్టుకున్నారు మరియు తమ ఒంటి గమనాన్ని తీవ్రం చేశారు. మరియు తమ సహాబీలతో ఇలా అన్నారు: 'ఏడుస్తూ, అల్లాహ్ (సు.త.) శిక్షకు భయపడుతూ ఈ నగరం నుండి ప్రయాణించండి.' ('స'హిహ్ బుఖారీ, 433; 'స. ముస్లిం, 2285. ఇబ్నె-కసీర్ వ్యాఖ్యానం).

38) చూడండి, 53:31.

39) అల్-ఖల్లాఖ్: The Greatest Creator, The Creator of all things. సృష్టి క్రియలో పరిపూర్ణుడు, సముచిత రూపం శక్తి సామర్థ్యాలను ఇచ్చి తీర్చిదిద్ది అత్యుత్తమంగా సృష్టించే వాడు. చూ. అల్-ఖాలిఖు (12): సృష్టికర్త. 7:102.

40) చూడండి, 7:199.

41) సబ్'అమ్మినల్ మసా'ని. ఈ పేరు సూరహ్ అల్-ఫాలిహ్‌కు దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) స్వయంగా ఇచ్చారు. అది దివ్య ఖుర్ఆన్ సారం (ఉమ్ముల్-కతాబ్) అని కూడా

మరియు సర్వోత్తమ ఖుర్ఆన్‌ను ప్రసాదించాము.

88. వారీలో (అవిశ్వాసులలో) కొందరికి మేము ఒసంగిన ఐహిక సంపదలను నీవు కన్నెత్తి కూడా చూడకు. మరియు వారి (అవిశ్వాసు) వైఖరికి బాధపడకు. మరియు విశ్వసించిన వారికి ఆశ్రయం (ధార్య) ఇవ్వటానికి నీ రెక్కలను విప్పు.⁴²

89. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: "నిశ్చయంగా, నేను స్పష్టమైన హెచ్చరిక చేసేవాడను మాత్రమే!"

90. ఏ విధంగానైతే మేము (గ్రంథాన్ని), విభజించే వారిపై అవతరింపజేశామో!⁴³

అనబడుతుంది. (సహీహ్ బుఖారీ, కితాబ్ అత్తఫ్సీర్ సూరాహ్ అల్-హిజ్జ్). చూ. సూరహ్ అల్-ఫాతిహా (1).

42) విశ్వసించినవారితో సానుభూతితో ప్రేమతో, కనికరంతో వ్యవహరించు. చూడండి, 17:24.

43) (1) కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అష్టల్‌నా అవతరింప జేశాము. అంటే 'అజాబ్ - శిక్ష అనే అర్థంలో తీసుకున్నారు. ఆ శిక్ష వారి (ఖురైషుల) కొరకు ఎవరైతే దివ్యగ్రంథాన్ని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను) వేర్వేరు ముక్కలుగా చేసి, కొంత భాగాన్ని కవిత అని, కొంత భాగాన్ని మంత్ర జాలమని, మరికొంత భాగాన్ని ప్రాచీన గాధలని, పేర్లుపెట్టారో.

(2) మరికొందరు వ్యాఖ్యాతలు ముఖ్సిమీన్ - అంటే పూర్వ గ్రంథ ప్రజలు (యూదులు, క్రైస్తవులు) అని అంటారు. మరియు ఖుర్ఆన్ అంటే తొరాత్ / ఇంజీల్ అంటారు. వారు వీటిని విభిన్న భాగాలలోకి ముక్కలు ముక్కలుగా చేశారు.

(3) ఇంకా కొందరు వ్యాఖ్యాతలు వీరు 'సాలిహ్' ('అ.స.) యొక్క జాతివారు అంటారు. వారు 'సాలిహ్' మరియు అతని కుటుంబం వారిని చంపి ముక్కలు చేయాలని కుట్రపన్నారు. చూడండి, 27:49.

91. ఎవరైతే ఈ ఖుర్ఆన్‌ను (తమ తిరస్కారంతో) ముక్కలు ముక్కలుగా చేశారో!

92. నీ ప్రభువు సాక్షిగా! నిశ్చయంగా, మేము వారందరినీ ప్రశ్నిస్తాము;

93. వారు చేస్తూ ఉండిన కర్మలను గురించి.

94. కావున నీకు ఆజ్ఞాపించబడిన దానిని బహిరంగంగా చాటించు.⁴⁴ మరియు అల్లాహ్ కు సాటికల్పించే వారి (ముప్రీకీస్) నుండి విముఖుడవగు.

95. నిశ్చయంగా, నీతో పరిహాసాలాడే వారినుండి నిన్నురక్షించటానికి మేమే చాలు!

96. ఎవరైతే అల్లాహ్‌తో పాటు ఇతర దైవాలను కూడా (ఆరాధనకు) నియమించు కుంటున్నారో, వారు త్వరలోనే (సత్యాన్ని) తెలుసుకుంటారు.

97. మరియు వాస్తవానికి వారు పలికే మాటల వలన నీ హృదయానికి తప్పక కష్టం కలుగుతుందని మాకు బాగా తెలుసు.

98. కావున నీవు నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ స్తోత్రం చేస్తూఉండు. మరియు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేసి వారీలో చేరు.

99. మరియు తప్పక రాబోయే ఆ అంతిమ ఘడియ (మరణం) వచ్చేవరకు, నీ ప్రభువును ఆరాధిస్తూ ఉండు.⁴⁵ (1/4)

(4) మరొక వ్యాఖ్యానం ఏమిటంటే దివ్య గ్రంథపు కొంత భాగాన్ని నమ్మి ఇతర భాగాన్ని తిరస్కరించటం.

44) ఈ ఆయత్ అవతరించక ముందు దైవ ప్రవక్త ('సఅస) రహస్యంగా ప్రజలకు ధర్మ బోధన (తల్ఖీగ్ / ద'అవహ్) చేసేవారు. ఇది అవతరింప జేయబడిన తరువాత బహిరంగంగా ధర్మ బోధన (ద'అవహ్) చేయటం ప్రారంభించారు. (ఫత్వ్ అల్-ఖదీర్).

45) అల్-యఖీను: అంటే మరణం. (స. బు.

కీతాబ్ అత్తఫ్సీర్). ఇంకా చూ. 74:47.

16. సూరహ్ అస్-న'హ్

అస్-న'హ్లు: తేనెటీగ. ఈ సూరహ్ చివరి మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. విశ్వంలో ఉన్న ప్రతిదీ అల్లాహ్ (సు.త.)ను స్తుతిస్తుంది. మానవునికి ప్రకృతి మీద ఆదికృత ఇవ్వబడింది. అతడు, అల్లాహ్ (సు.త.) అద్వితీయతను మరియు సత్యాన్ని గుర్తించాలని దీని సారాంశం. అల్లాహ్ (సు.త.) ప్రతి దానిని ఒక ఉద్దేశ్యంతో ఒక ప్రయోజనం కొరకు పుట్టించాడు. విశ్వసింపి సత్యార్థాలు చేస్తూ ఉండాలి. తోటివారితో న్యాయం మరియు ఉదారస్వభావంతో వర్తించాలి. అల్లాహ్ (సు.త.) నిషేధించిన పాపం, చెడు, అసహ్యకరమైన, అశ్లీకరమైన పనులనుండి దూరంగా ఉండాలి. 128 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు 68వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * అల్లాహ్ ఆజ్ఞ (తీర్పు) వచ్చింది! కావున మీరు దానికొరకు తొందరపెట్టకండి. ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు మరియు వారు సాటి కల్పించే భాగస్వాములకు అత్యున్నతుడు.

2. ఆయనే తన ఆజ్ఞతో, దేవదూతల ద్వారా, దివ్యజ్ఞానాన్ని (రూహను)¹ తాను కోరిన, తన దాసులపై అవతరింపజేస్తాడు,² వారిని (ప్రజలను) ఇలా హెచ్చరించటానికి: "నిశ్చయంగా, నేను తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు! కావున మీరు నాయందే భయ భక్తులు కలిగి ఉండండి!"

3. ఆయన ఆకాశాలను మరియు భూమిని సత్యంతో సృష్టించాడు. వారు, ఆయనకు సాటి కల్పించే భాగస్వాముల (షరీకల) కంటే ఆయన అత్యున్నతుడు.³

4. ఆయన మానవుణ్ణి ఇంద్రియ (వీర్య) బిందువుతో సృష్టించాడు, తరువాత ఆ వ్యక్తి యే ఒక బహిరంగ వివాదిగా మారిపోతాడు.

5. మరియు ఆయన పశువులను సృష్టించాడు. వాటిలో మీ కొరకు వెచ్చని దుస్తులు మరియు అనేక లాభాలు కూడా ఉన్నాయి. మరియు వాటిలో నుండి (కొన్నిటి

1) అల్-రూహు: అంటే ఇక్కడ దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అని అర్థం. చూడండి, 40:15, 42:52 అక్కడ కూడా రూహ్ అర్థం వహీ అని ఉంది. మూడు చోట్లలో ఖుర్ఆన్ లో రూహ్, జిబ్రీల్ (అ.స.) అనే అర్థంతో కూడా వాడబడింది, 19:17, 78:38, 97:4. వివరాలకు చూ. 19:17 వ్యాఖ్యానం 6.

2) తన సందేశాన్ని ఎవరిపై అవతరింప జేయాలో అల్లాహ్ (సు.త.)కు బాగా తెలుసు. చూడండి, 6:124 మరియు 40:15.

3) చూడండి, 10:5.

మాంసం) మీరు తింటారు.

6. మరియు వాటిని మీరు సాయంత్రం ఇండ్లకు తోలుకొని వచ్చేటప్పుడు మరియు ఉదయం మేపటానికి తోలుకొనిపోయే బప్పుడు, వాటిలో మీకొక మనోహరమైన దృశ్యం ఉంది.

7. మరియు అవి మీ బరువును మోసుకొని - మీరు ఎంతో శ్రమపడనిదే చేరుకోలేని ప్రాంతాలకు - తీసుకుపోతాయి. నిశ్చయంగా, మీ ప్రభువు మహా కనికరుడు, అపార కరుణా ప్రదాత.

8. మరియు ఆయన గుర్రాలను,⁴ కందర గాడిదలను మరియు గాడిదలను, మీరు స్వారీ చేయటానికి మరియు మీ శోభను పెంచటానికి సృష్టించాడు. మరియు ఆయన, మీకు తెలియనివి (అనేక ఇతర సాధనాలను) కూడా సృష్టిస్తాడు.⁵

4) ఇక్కడ గుర్రాల విషయం స్వారీ చేయటానికి అని వచ్చింది. అవి స్వారీ కొరకు చాలా విలువైనవి కాబట్టి సాధారణంగా వాటిని, వాటి మాంసాన్ని తినటానికి ఉపయోగించరు. 'స. బు'ఖారీ, కితాబ్ అల్-హజ్జ్, జుబాయ'హ్, బాబ్ ల'హూమ్ అల్-ఖైల్; మరియు సహీ ముస్లిం, కితాబ్ అ'స్సద్, బాబ్ ఫి అక్ష్ ల'హూమ్ అల్-ఖైల్. జాబిర్ (ర'ది.అ.) ఉల్లేఖనం ప్రకారం పై ఇద్దరు హదీస్ 'వేత్తలు పేర్కొన్నట్లు గుర్రాల మాంసము తినటానికి 'హాలే. ఇంతేగాక దైవప్రవక్త (స'అస) సమక్షంలో 'ఖైబర్ మరియు మదీనాలలో గుర్రాలను కోసి తిన్నట్లు ఉల్లేఖనాలు (రివాయత్లు) ఉన్నాయి. దైవప్రవక్త (స'అస) వారిని నివారించలేదు. (స. ముస్లిం, ముస్నద్ అ'హ్మద్, అబూ-దావూద్, ఇబ్నె-కసీర్ వ్యాఖ్యానం).

5) వెంటనే అల్లాహ్ (సు.త.) అంటున్నాడు: 'మీకు తెలియని ఇంకా ఎన్నో సాధనాలను కూడా

9. మరియు సన్మార్గం చూపటమే అల్లాహ్ విధానం⁶ మరియు అందులో (లోకంలో) తప్పుడు (వక్ర) మార్గాలు కూడా ఉన్నాయి. ఆయన తలచుకొని ఉంటే మీరందరికీ సన్మార్గం చూపి ఉండేవాడు.⁷

10. ఆయన, ఆకాశం నుండి మీ కొరకు నీళ్ళను కురిపిస్తాడు. దాని నుండి మీకు త్రాగటానికి నీరు దొరుకుతుంది మరియు మీ పశువులను మేపటానికి పచ్చిక పెరుగుతుంది.

11. ఆయన దీని (నీటి) ద్వారా మీ కొరకు పంటలను, 'జైతూన్ మరియు ఖర్జూరపు వృక్షాలను, ద్రాక్ష మరియు ఇతర రకాల ఫలాలను పండింపజేస్తున్నాడు. నిశ్చయంగా, ఆలోచించే వారికి ఇందులో ఒక సూచన (నిదర్శనం) ఉంది.

12. మరియు ఆయనే రేయింబవళ్ళను మరియు సూర్యచంద్రులను, మీకు ఉపయుక్తమైనవిగా చేశాడు. మరియు నక్షత్రాలు కూడా ఆయన ఆజ్ఞతోనే మీకు ఉపయుక్తమైనవిగా చేయబడ్డాయి.⁸ నిశ్చయంగా, బుద్ధిని ఉపయో

సృష్టిస్తాను.' కాబట్టి ఈ ఆయత్ ఎల్లప్పుటికీ నిజమే. ఈ నాడు విమానాలు, రాకెట్లు వచ్చాయి. ఇంకా మున్నందు ఏమేమి వస్తాయో అల్లాహుత'అలాకే తెలుసు. చూడండి, 36:42.

6) అల్లాహ్ (సు.త.) ప్రతిఒక్కరికీ ఎవరైతే వినగోరుతారో ఋజుమార్గం వైపునకే మార్గ దర్శకత్వం చేస్తాడు. చూ. 6:12,54. అల్లాహ్ (సు.త.) కరుణిస్తానని పూను కున్నాడు.

7) అల్లాహుత'అలా మానవునికి తెలివి, విచక్షణా శక్తిని ఇచ్చి, మంచి చెడులను తెలుపు తున్నాడు. మరియు మానవునికి వీటి మధ్య ఎన్నుకోవటానికి స్వాతంత్ర్యం ఇస్తున్నాడు. ఎవరిని కూడా సన్మార్గం మీద నడవటానికి గానీ, లేదా మార్గభ్రష్టత్వాన్ని అవలంబించటానికి గానీ బలవంతం చేయడు. చివరకు వారి విశ్వాసం మరియు కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం స్వర్గమో లేక నరకమో ఇస్తాడు. అల్లాహ్ (సు.త.) తనకు సాటికల్పించిన వారిని ఎన్నటికీ క్షమించడు. ఆయన (సు.త.)కు ఆరాధనలో సాటి కల్పించటం (పిర్క) తప్ప మరే ఇతర పాపమైనా ఆయన (సు.త.) తాను కోరిన వారిని క్షమిస్తానన్నాడు.

8) చూడండి, 14:33.

గించే వారికి వీటిలో సూచనలు (నిదర్శనాలు) ఉన్నాయి.

13. మరియు ఆయన మీ కొరకు భూమిలో వివిధరంగుల వస్తువులను ఉత్పత్తి (వ్యాపింప) చేశాడు. నిశ్చయంగా, హితబోధ స్వీకరించేవారికి వీటిలో సూచన ఉంది.

14. మరియు ఆయన సముద్రాన్ని - తాజా మాంసము తినటానికి మరియు మీరు ధరించే ఆభరణాలు తీయటానికి - మీకు ఉపయుక్తమైనదిగా చేశాడు. ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి (ప్రజలు), అందులో ఓడల మీద దాని నీటిని చీల్చుకొని పోవటాన్ని నీవు చూస్తున్నావు. మరియు బహుశా మీరు కృతజ్ఞులు అవుతారని ఆయన మీకు (ఇవన్నీ ప్రసాదించాడు).

15. మరియు భూమి మీతో పాటు చలించకుండా ఉండటానికి, ఆయన దానిలో స్థిరమైన పర్వతాలను నాటాడు⁹ మరియు అందులో నదులను ప్రవహింపజేశాడు. మరియు రహదారులను నిర్మించాడు, బహుశా మీరు మార్గం పొందుతారని!

16. మరియు (భూమిలో మార్గంచూపే) సంకేతాలను పెట్టాడు. మరియు వారు (ప్రజలు) నక్షత్రాల ద్వారా కూడా తమ మార్గాలు తెలుసుకుంటారు.

17. సృష్టించే వాడూ, అసలు ఏమీ సృష్టించ లేని వాడూ సమానులా? ఇది మీరెందుకు గమనించరు?

18. మరియు మీరు అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను లెక్కపెట్టదలచినా, మీరు వాటిని లెక్కపెట్ట లేరు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

19. మరియు అల్లాహ్ కు మీరు దాచేవి మరియు మీరు వెలిబుచ్చేవి అన్నీ తెలుసు.

20. మరియు ఎవరినైతే వారు (ప్రజలు), అల్లాహ్ ను వదలి ప్రార్థిస్తున్నారో, వారు ఏమీ సృష్టించలేరు మరియు స్వయంగా వారే సృష్టించబడి ఉన్నారు.

21. వారు (ఆ దైవాలు) మృతులు, ప్రాణం

9) చూడండి, 78:7, 21:31 మరియు 31:10.

లేనివారు.¹⁰ మరియు వారికి, తాము తిరిగి ఎప్పుడు లేపబడతారో కూడా తెలియదు.

22. మీ ఆరాధ్యదైవం కేవలం (అల్లాహ్) ఒక్కడే! పరలోక జీవితాన్ని విశ్వసించని వారి హృదయాలు (ఈ సత్యాన్ని) తిరస్కరిస్తున్నాయి మరియు వారు దురహం కారణం పడి ఉన్నారు.¹¹

23. నిస్సందేహంగా, వారి రహస్య విషయాలు మరియు వారి బహిరంగ విషయాలు అన్నీ, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు తెలుసు. నిశ్చయంగా, దురహంకారులంటే¹² ఆయన ఇష్టపడడు.

24. మరియు: "మీ ప్రభువు ఏమి అవతరింపజేశాడు?" అని వారిని అడిగినప్పుడు, వారు: "అవి పూర్వకాలపు కల్పిత గాథలు మాత్రమే!" అని జవాబిస్తారు.

25. కావున పునరుత్థాన దినమున వారు తమ (పాపాల) భారాలను పూర్తిగా మరియు తాము మార్గం తప్పించిన అజ్ఞానుల భారాలలోని

10) ఈ 'మృతులు' అంటే కేవలం విగ్రహాలు మాత్రమే కాదు. మరణించిన సాదులు మరియు వలీలు కూడా! తరువాత ప్రాణంలేని వారు అని మళ్ళీ నొక్కి చెప్ప బడుతోంది. దీనితో దర్గాను ఆరాధించే వారు చెప్పేమాటలు: 'మేము మృతులను కాదు ప్రార్థించేది, వారు తమ గోరీలలో సజీవులై ఉన్నారు.' అనేది తప్పని విశదమౌతోంది. అంటే మరణించిన తరువాత వారికి ఈ లోకంలో ఎట్టి సంబంధం ఉండదు. వారు ఏమీ చేయలేరు. అయితే వారెలా మేలు గానీ, కీడు గానీ చేయగలరు? చూ. 7:191-194.

11) అంటే మీ ఆరాధ్య దైవం ఒక్కడే (అల్లాహ్)! అనే మాటను నమ్మటం సత్యతిరస్కారులకు ఆశ్చర్యదాయక మౌతోంది. చూడండి, 38:5 మరియు 39:45.

12) ఇస్సెక్కారున్: అంటే తనను తాను పెద్ద వాడిగా భావించి, సత్యాన్ని కూడా తిరస్కరించడం మరియు ముందువారిని నీచులుగా చిన్న వారిగా భావించడం. ఈ విధమైన గర్విష్టులు దురహంకారు లంటే అల్లాహ్ (ము.త.) ఇష్టపడడు. (సహీహ్ ముస్లిం, కితాబ్ అల్-ఈమాన్, బాబ్ తహ్నీమ్ కిబ్రీ).

కొంతభాగాన్నికూడా మోస్తారు.¹³ వారు మోసే భారం ఎంత దుర్బరమైనదో చూడండి!

26. వాస్తవానికి, వారికంటే పూర్వం గతించిన వారు కూడా (అల్లాహ్ సందేశాలకు వ్యతిరేకంగా) కుట్రలు పన్నారు. కాని అల్లాహ్ వారి (పన్నాగపు) కట్టడాలను వాటి పునాదులతో సహా పెకలించాడు. దానితో వాటి కప్పులు వారిమీద పడ్డాయి మరియు వారిపై, వారు ఊహించని వైపునుండి శిక్ష వచ్చి పడింది.

27. తరువాత పునరుత్థాన దినమున ఆయన వారిని అవమానపరుస్తాడు మరియు వారిని అడుగుతాడు: "మీరు నాకు సాటి కల్పించిన వారు - ఎవరిని గురించి అయితే మీరు (విశ్వాసులతో) వాదులాడేవారో - ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?" జ్ఞానం ప్రసాదించ బడిన వారు అంటారు: "నిశ్చయంగా, ఈ రోజు అవమానం మరియు దుర్లక్ష సత్య-తిరస్కారుల కొరకే!

28. "వారిపై, ఎవరైతే తమను తాము దుర్మార్గులలో ముంచుకొని ఉన్నప్పుడు, దేవదూతలు వారి ప్రాణాలు తీస్తారో!" అప్పుడు వారు (సత్యతిరస్కారులు) లోంగి పోయి: "మేము ఎలాంటి పాపం చేయలేదు."¹⁴ అని అంటారు. (దేవదూతలు వారితో ఇలా అంటారు): "అలా కాదు! నిశ్చయంగా, మీరు చేసినదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

29. "కావున నరక ద్వారాలలో ప్రవేశించండి. అక్కడ శాశ్వతంగా ఉండటానికి! గర్విష్టులకు లభించే నివాసం ఎంతచెడ్డది!" (3/8)

30. * మరియు దైవభీతి గలవారితో: "మీ ప్రభువు ఏమి అవతరింపజేశాడు?" అని అడిగినప్పుడు, వారు: "అత్యుత్తమమైనది." అని జవాబిస్తారు. ఎవరైతే ఈ లోకంలో మేలు చేస్తారో వారికి మేలుంటుంది మరియు పరలోక

13) దైవప్రవక్త (సఅస) ప్రవచనం: 'ఎవరైతే ప్రజలను సన్మార్గం వైపునకు పిలుస్తారో, వారికి, వారందరి పుణ్యఫలితం లభిస్తుంది. ఎవరైతే ప్రజలను దుర్మార్గం వైపునకు పిలుస్తారో, వారు వారందరి పాపభారాలను కూడా మోస్తారు.' (అబూ-దావూద్, కితాబ్ సున్నహ్, బాబ్ అ-బహ్ మ్ అస్సున్నహ్).

14) చూడండి, 6:23 మరియు 2:11.

గృహం దీనికంటే ఉత్తమమైనది. మరియు దైవభీతి గలవారి గృహం పరమానందకరమైనది.

31. వారు ప్రవేశించే శాశ్వత స్వర్గ వనాలలో క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. అక్కడ వారికి వారు కోరేది దొరుకుతుంది. దైవభీతి గలవారికి అల్లాహ్ ఈ విధంగా ప్రతిఫలమిస్తాడు.

32. ఎవరైతే, పరిశుద్ధులుగా ఉండగా దైవదూతలు వారి ప్రాణాలు తీస్తారో, వారితో: "మీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! మీరు చేసిన మంచి పనులకు ప్రతిఫలంగా స్వర్గంలో ప్రవేశించండి!" అని అంటారు.¹⁵

33. ఏమీ? వారు (సత్య-తిరస్కారులు), తమ వద్దకు దేవదూతల రాక కోసం ఎదురు చూస్తున్నారా? లేక నీ ప్రభువు ఆజ్ఞ (తీర్పు) కోసం ఎదురు చూస్తున్నారా? కొరకా?¹⁶ వారికి పూర్వం ఉన్నవారు కూడా ఈ విధంగానే ప్రవర్తించారు. మరియు అల్లాహ్ వారికి ఎలాంటి అన్యాయం చేయలేదు, కాని వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసు కున్నారు.

34. అప్పుడు వారి దుష్కర్మల ఫలితాలు వారిపై పడ్డాయి మరియు వారు దేనిని గురించి పరిహాసమాడుతూ ఉన్నారో, అదే వారిని క్రమ్ముకుంది.¹⁷

35. మరియు (అల్లాహ్ కు) సాటి కల్పించే వారు అంటారు: "ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరికంటే! మేము గానీ మా తండ్రి-తాతలు గానీ, ఆయన్ని తప్ప మరెవ్వరినీ ఆరాధించేవారం కాదు. మరియు ఆయన ఆజ్ఞ లేనిదే మేము దేన్ని కూడా నిషేధించేవారం కాదు." ¹⁸ వారికి పూర్వం వారు కూడా ఇలాగే చేశారు. అయితే ప్రవక్తల బాధ్యత (అల్లాహ్) సందేశాన్ని స్పష్టంగా అందజేయటం తప్ప ఇంకేమిటి?

36. మరియు వాస్తవానికి, మేము ప్రతి

15) అల్లాహ్ (సు.త.) మీ సౌందర్యాన్ని చూడడూ మరియు మీ ధనసంపత్తులను చూడడూ, కాని మీ హృదయాలను మరియు మీ కర్మలను చూస్తాడు. (సహీహ్ ముస్లిం, కతాబ్ అల్-బిర్, బాబ్ త'స్తామ్ "జుల్ఫ్ అల్-ముస్లిం).

16) చూడండి, 6:158.

17) చూడండి, 6:10.

18) చూడండి, 6:148 మరియు 6:136-153.

సమాజం వారి వద్దకు ఒక ప్రవక్తను పంపాము. (అతనన్నాడు): "మీరు అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఆరాధించండి. మరియు మిథ్యాదైవాల ('తాగూత్ ల) ఆరాధనను త్యజించండి." వారిలో కొందరికి అల్లాహ్ సన్మార్గం చూపాడు, మరికొందరి కొరకు మార్గ భ్రష్టత్వం నిశ్చితమైపోయింది. కావున మీరు భూమిలో సందారం చేసి చూడండి, ఆ సత్యతిరస్కారుల గతి ఏమయిందో!

37. ఇక (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు వారిని సన్మార్గానికి తేవాలని ఎంత కోరు కున్నా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మార్గ భ్రష్టతకు గురిచేసిన వానికి సన్మార్గం చూపడు.¹⁹ వారికి సహాయపడే వారు ఎవ్వరూ ఉండరు.

38. మరియు వారు అల్లాహ్ పేరుతో దృఢమైన శపథంచేసి ఇలా అంటారు: "మరణించిన వానిని అల్లాహ్ తిరిగి బ్రతికించి లేపడు!" ఎందుకు లేపడు! ఆయన చేసిన వాగ్దానం సత్యం! అయినా చాలా మంది ప్రజలకు ఇది తెలియదు (కాని అది జరిగి తీరుతుంది);

39. వారు వాదిస్తూ ఉండిన దానిని గురించి వారికి తెలుపటానికి మరియు సత్య - తిరస్కారులు తాము నిశ్చయంగా, అబద్ధమాడు తున్నారని తెలుసుకోవటానికి.

40. నిశ్చయంగా, మేము ఏదైనా వస్తువును ఉనికిలోనికి తీసుకురాదలచి నపుడు దానిని మేము: "అయిపో!" అని ఆజ్ఞాపిస్తాము. అంతే! అది అయిపోతుంది.²⁰

41. మరియు దౌర్జన్యాన్ని సహించిన తరువాత, ఎవరైతే అల్లాహ్ కొరకు వలస పోతారో,²¹ అలాంటి వారికి మేము ప్రపంచంలో

19) చూడండి, 8:55.

20) ఈ విధమైన వాక్యం 'కున్ ఫ యుకూన్' ఖుర్ ఆన్ లో 8 సార్లు వచ్చింది. చూ. 2:117 వ్యా. 77. పునరుత్థానదినం కొరకు చూ. 16:77.

21) హీజ్రతున్: Migration, Exodus, వలస పోవటం, ప్రస్థానం, అంటే అల్లాహ్ ధర్మం కొరకు, అల్లాహ్ ప్రీతి కొరకు, తన దేశాన్ని బంధు స్నేహితులను విడిచి - అల్లాహ్ ధర్మం మీద ఉండటానికి ఆటంకాలు లేని - ఇతర దేశానికి వెళ్ళిపోవటం. ఈ ఆయత్ లో ఇలాంటి ముహాజిర్ల ప్రస్తావన వచ్చింది. బహుశా ఈ

తప్పకుండా మంచి స్థానాన్ని నొసంగుతాము. మరియు వారి పరలోక ప్రతిఫలం దానికంటే గొప్పగా ఉంటుంది. ఇది వారు తెలుసుకొని ఉంటే ఎంత బాగుండేది!

42. అలాంటివారే సహనం వహించిన వారు మరియు తమ ప్రభువును నమ్ము కున్న వారు.

43. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) నీకు పూర్వం కూడా మేము పంపిన ప్రవక్త లందరూ పురుషులే (మానవులే)!²² మేము వారిపై దివ్యజ్ఞానాన్ని (వహీని) అవతరింపజేశాము. కావున ఇది మీకు తెలియకపోతే పూర్వగ్రంథ ప్రజలను అడగండి.

44. (పూర్వపు ప్రవక్తలను) మేము స్పష్టమైన నిదర్శనాలతో మరియు గ్రంథాలతో ('జుబుర్ లతో') పంపాము. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) ఇప్పుడు ఈ జ్ఞాపికను (గ్రంథాన్ని) నీపై అవతరింపజేసింది, వారి వద్దకు అవతరింపజేయబడిన దానిని వారికి నీవు స్పష్టంగా వివరించడానికి మరియు బహుశా వారు ఆలోచిస్తారేమోనని!

45. దుష్టపన్నాగాలు చేస్తున్నవారు - అల్లాహ్ తమను భూమిలోనికి దిగిపోయి నట్లు చేయకుండా, లేదా తాము ఊహించని వైపు నుండి తమపై శిక్ష అవతరింపజేయ కుండా - తాము సురక్షితంగా ఉన్నారను కొంటున్నారా ఏమిటి?

ఆయతీ ఆ ముహజిర్లను గురించి అవతరింపజేయబడి ఉండ వచ్చు. ఎవరైతే మక్కా ముప్తీకుల బాధలను సహించలేక 'హబషా(అబిసీనియా) కు వలసపోయారో! వారిలో 'ఉస్మాన్ (ర'ది.అ.) మరియు అతని భార్య దైవప్రవక్త ('స'అస) కూతురు, రుఖయ్య (ర. అన్నా) కూడా - ఇతర దాదాపు నూరు మంది వలసపోయిన వారితో సహా - ఉన్నారు.

22) ఇక్కడ విశదమయ్యేదేమిటంటే ప్రతి సమాజంలో దైవప్రవక్త ('అ.స.)లు పంపబడ్డారు. వారందరూ మానవులే. అయితే ముహమ్మద్ ('స'అస) మానవుడైతే ఇందులో ఆశ్చర్య మేముంది. ఏ ప్రవక్తకు కూడా అగోచర జ్ఞానం లేదు. మీకు తెలియనిచో పూర్వగ్రంథ ప్రజలను అడగండి. వారి ప్రవక్తలు కూడా మానవులే. ఇంకా చూడండి, 6:50, 7:188, 11:31.

46. లేదా వారు తిరుగాడుతున్నప్పుడు, అకస్మాత్తుగా ఆయన వారిని పట్టుకుంటే, వారు ఆయన (పట్టు) నుండి తప్పించుకోగలరా?

47. లేదా, వారిని భయకంపితులుజేసి పట్టుకోవచ్చు కదా! కాని నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు మహా కనికరుడు, అపార కరుణా ప్రదాత.

48. ఏమీ? వారు అల్లాహ్ సృష్టించిన ప్రతి వస్తువునూ గమనించటం (చూడటం) లేదా? వాటి నీడలు కుడివైపుకూ, ఎడమ వైపుకూ వంగుతూ ఉండి, అల్లాహ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ, ఎలా వినమ్రత చూపుతున్నాయో?²³

49. మరియు ఆకాశాలలోను మరియు భూమిలోను ఉన్న సమస్తప్రాణులు మరియు దేవదూతలు అందరూ అల్లాహ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ ఉంటారు. వారెన్నడూ (తమ ప్రభువు సన్నిధిలో) గర్వపడరు.

50. వారు తమపై నున్న ప్రభువునకు భయపడుతూ, తమకు ఆజ్ఞాపించిన విధంగా నడుచుకుంటారు. ﴿ (1/2)

51. * మరియు అల్లాహ్ ఇలా ఆజ్ఞా పించాడు: "(ఓ మానవులారా!) ఇద్దరిని ఆరాధ్య దైవాలగా చేసుకోకండి. నిశ్చయంగా ఆరాధ్యదైవం ఆయన (అల్లాహ్) ఒక్కడే! కావున నాకే భీతిపరులై ఉండండి."²⁴

52. మరియు ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా ఆయనకు చెందినదే! మరియు నిరంతర విధేయతకు కేవలం ఆయనే అర్హుడు.²⁵ ఏమీ? మీరు అల్లాహ్ ను కాదని ఇతరులకు భయభక్తులు చూపుతారా?

53. మరియు మీకు లభించిన అనుగ్రహాలన్నీ కేవలం అల్లాహ్ నుండి వచ్చినవే. అంతేగాక మీకు ఆపదలు వచ్చినప్పుడు కూడా మీరు సహాయం కొరకు ఆయననే

23) చూడండి, 13:15.

24) ఏకైక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.త.) తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. అలా ఉంటే విశ్వ వ్యవస్థ ఈ విధంగా శాంతియుతంగా నడిచేది కాదు. అప్పుడు విశ్వంలో అల్ల కల్లోలం రేకెత్తి ఉండేది. చూడండి, 21:22.

25) చూడండి, 39:2-3.

మొరపెట్టుకుంటారు కదా! ²⁶

54. తరువాత ఆయన మీ ఆపదలు తొలగించినపుడు; మీలో కొందరు మీ ప్రభువుకు సాటి (పురీకలను) కల్పించ సాగుతారు -

55. మేము చేసిన ఉపకారానికి కృతఘ్నుతగా - సరే (కొంతకాలం) సుఖాలను అనుభవించండి. తరువాత మీరు తెలుసుకుంటారు. ²⁷

56. మరియు మేము వారికిచ్చిన జీవనోపాధి నుండి కొంత భాగాన్ని, తాము ఏమాత్రం ఎరుగని తమ (బూటకదైవాల) కొరకు నియమించుకుంటారు వారు. ²⁸ అల్లాహ్ తోడు! మీరు కల్పిస్తున్న ఈబూటక (కల్పిత) దైవాలను గురించి మీరు తప్పక ప్రశ్నింపబడతారు.

57. మరియు వారు అల్లాహ్ కేమో కుమార్తెలను అంటగడుతున్నారు - ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు - మరియు తమకేమో తాము కోరేది. ²⁹ (నియమించు కుంటారు).

58. మరియు వారిలో ఎవడికైనా బాలిక (పుట్టించడం) శుభవార్త అందజేస్తే; అతడి ముఖం నల్లబడిపోతుంది. మరియు అతడు తన క్రోధావేశాన్ని అణచుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తాడు.

59. తనకు ఇవ్వబడిన శుభవార్తను (అతడు) దుర్వార్తగా భావించి, తనజాతి వారి నుండి దాక్కుంటూ తిరుగుతాడు. అవమానాన్ని భరించి దానిని (ఆ బాలికను) ఉంచుకోవాలా? లేక, దానిని మట్టిలో పూడ్చి వేయాలా? అని ఆలోచిస్తాడు. చూడండి! వారి నిర్ణయం ఎంత దారుణమైనదో! ³⁰

60. ఎవరైతే పరలోకాన్ని విశ్వసించరో వారే

26) అలాంటప్పుడు మీరు ఇతరులను అల్లాహ్ (సు.త.)కు సాటిగా నిలబెట్టి, వారిని ఎందుకు ఆరాధిస్తున్నారు? చూడండి, 6:40-44.

27) చూడండి, 14:30.

28) చూడండి, 6:136.

29) చూడండి, 53:19-22, ముస్లిక్ 'అరబ్బులు లాత్, 'ఉ'బ్బ, మనాత్ అనే ఆడ దేవతలను పూజించేవారు. వారు వారిని దైవదూతలుగా అల్లాహ్ (సు.త.) కుమార్తెలుగా పరిగణించేవారు.

30) ముస్లిక్ 'అరబ్బులు, ఇస్లాంకు పూర్వం ఆడబిడ్డ పుట్టుకను ఎంతో అవమానంగా భావించే వారు, కొందరు ఆ ఆడబిడ్డను సజీవంగా భూమిలో పాతేవారు. చూ. 81:8.

దుష్టులుగా పరిగణింపబడేవారు. మరియు అల్లాహ్ మాత్రమే సర్వోన్నతుడిగా పరిగణింపబడేవాడు. మరియు ఆయన సర్వ శక్తి మంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

61. మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ మానవులను - వారు చేసే దుర్మార్గానికి - పట్టుకో దలిస్తే, భూమిపై ఒక్క ప్రాణిని కూడ వదిలేవాడు కాదు. ³¹ కాని, ఆయన ఒక నిర్ణీత కాలంవరకు వారికి వ్యవధినిస్తున్నాడు. ఇక, వారి కాలం వచ్చినప్పుడు వారు, ఒక ఘడియ వెనుక గానీ మరియు ముందు గానీ కాలేరు. ³²

62. మరియు వారు తమకు ఇష్టంలేని దానిని అల్లాహ్ కొరకు నియమిస్తారు. "నిశ్చయంగా వారికి ఉన్నదంతా శుభమే (మేలైనదే)." అని వారి నాలుకలు అబద్ధం పలుకుతున్నాయి. నిస్సందేహంగా, వారు నరకాగ్ని పాలువుతారు. మరియు నిశ్చయంగా, వారందులోకి త్రోయబడి, వదలబడతారు.

63. అల్లాహ్ తోడు, (ఓ ప్రవక్తా!) వాస్తవానికి, నీకు పూర్వమున్న సమాజాల వారివద్దకు, మేము ప్రవక్తలను పంపాము! కాని పైతాన్ వారి (దుష్ట) కర్మలను వారికి మంచివిగా కనిపించేటట్లు చేశాడు. అదే విధంగా ఉనాడు కూడా వాడు వారి స్నేహితుడిగా ఉన్నాడు. ³³

31) అల్లాహుత'అలా ప్రజలను ప్రతి పాపానికి పట్టి శిక్షించడు. కాని పాపాత్ముల పాపాలు చాలా అయినప్పుడు అల్లాహ్ (సు.త.) శిక్ష వచ్చి పడుతోంది. ఆ సమయంలో పుణ్యా త్ములు కూడా దాని నుండి తప్పించుకోలేరు. కాని వారు (పుణ్యాత్ములు) పర లోకంలో అల్లాహ్ (సు.త.) సన్నిహితులలో ఉంటారు. ('స. బు'ఖారీ, 2118, 'స. ముస్లిం, 2206, 2210).

32) దీని మరొక తాత్పర్యం ఈ విధంగా ఉంది: 'ఇక వారి కాలం వచ్చినపుడు, వారు దానిని ఒక్కఘడియ ఆలస్యం చేయలేరు, లేక ఒక్కఘడియ ముందుగానూ తేలేరు.'

33) వలీ, వలీయ - నుండి వచ్చింది. వలీయ దగ్గరివాడు, స్నేహితుడు, ప్రీయుడు, మిత్రుడు, సహాయకుడు, ఆధారమిచ్చే, కాపాడే, ఆశ్రయమిచ్చే, పోషించే వాడు. అల్లాహ్ (సు.త.) విశ్వాసుల వలీ, అని 2:257 మరియు 3:68 లో పేర్కొనబడింది.

మరియు వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

64. మరియు మేము ఈ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) నీపై అవతరింపజేసింది, వారు విభేదాలకు గురిఅయిన విషయాన్ని వారికి నీవు స్పష్టం చేయటానికి మరియు విశ్వసించే జనుల కొరకు మార్గదర్శకత్వం గానూ మరియు కారుణ్యం గానూ ఉంచటానికి!

65. మరియు అల్లాహ్ ఆకాశంనుండి నీటిని కురిపించి, దాని ద్వారా నిర్జీవంగా ఉన్న భూమిలో జీవంపోశాడు. నిశ్చయంగా, ఇందులో వినేవారికి సూచన ఉంది.

66. మరియు నిశ్చయంగా, మీకు పశువులలో ఒక గుణపాఠం ఉంది. వాటి కడుపులలో ఉన్న దానిని (పాలను) మేము మీకు త్రాగటానికి ఇస్తున్నాము. అది మలం మరియు రక్తముల మధ్యనున్న నిర్మలమైన (స్వచ్ఛమైన) పాలు, త్రాగేవారికి ఎంతో రుచికరమైనది.

67. మరియు ఖర్జూరపు మరియు ధ్రాక్ష ఫలాల నుండి మీరు మత్తపానీయం మరియు మంచి ఆహారం కూడా పొందుతారు.³⁴ నిశ్చయంగా, ఇందులో బుద్ధిమంతులకు సూచన ఉంది.

68. మరియు నీ ప్రభువు తేనెటీగకు ఈ విధంగా ఆదేశమిచ్చాడు:³⁵ "నీవు కొండలలో, చెట్లలో మరియు మానవుల కట్టడాలలో నీ తెట్టెలను కట్టుకో!"

69. "తరువాత అన్నిరకాల ఫలాలను తిను. ఇలా నీ ప్రభువు మార్గాలపై నవ్వుతే నడువు." దాని కడుపు నుండి, రంగురంగుల పానకం

అదేవిధంగా విశ్వాసులు అల్లాహ్ (సు.త.)కు వలీ అని 10:62లో ఉంది. మరియు తాగూత్ సత్యతీరస్కారుల అవలీయా అని 2:257లో పేర్కొనబడింది.

34) ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడిన 10 సంవత్సరాల తరువాత మద్య పానాన్ని నిషేధం ('హరామ్) చేసే ఆయత్లు (5:90-91) అవతరింపజేయబడ్డాయి. ఇక్కడ మద్య పానాన్ని గురించి అయిష్టత పేర్కొనబడింది.

35) ఇక్కడ వ'హీ అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) దానికి ఇచ్చిన జ్ఞానం అని అర్థం.

(తేనే) ప్రసవిస్తుంది; అందులో మానవులకు వ్యాధి నివారణ ఉంది. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఆలోచించే వారికి సూచన ఉంది.

70. మరియు అల్లాహ్ మిమ్మల్ని స్పష్టించాడు, తరువాత మిమ్మల్ని మరణింపజేస్తాడు. మరియు మీలో కొందరు అతి నికృష్టమైన (ముసలి) వయస్సుకు చేరుతారు. అప్పుడు అతడు అంతా తెలిసినా, ఏమీ తెలియని వాడిగా అయిపోతాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, సర్వసమర్థుడు.

71. మరియు అల్లాహ్ జీవనోపాధి విషయంలో మీలో కొందరికి మరికొందరిపై ఆధిక్యతను ప్రసాదించాడు. కాని ఈ ఆధిక్యత ఇవ్వబడినవారు తమ జీవనోపాధిని తమ అధీనంలో ఉన్నవారికి (బ్రానిసలకు) ఇవ్వటానికి ఇష్టపడరు. ఎందుకంటే వారు తమతో సమానులు అవుతారేమోనని! ఏమీ? వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారా?

72. మరియు అల్లాహ్ మీవంటి వారి నుండియే మీ సహవాసులను (అజ్నాబీలను) పుట్టించాడు. మరియు మీ సహవాసుల నుండి మీకు పిల్లలను మరియు మనమళ్ళను ప్రసాదించి, మీకు ఉత్తమమైన జీవనోపాధులను కూడా సమకూర్చాడు. అయినా వారు (మానవులు) అసత్యమైన వాటిని (దైవాలుగా) విశ్వసించి, అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను తిరస్కరిస్తారా?

73. మరియు వారు అల్లాహ్ ను వదలి, ఆకాశాలనుండి గానీ, భూమినుండి గానీ వారికి ఎలాంటి జీవనోపాధిని సమకూర్చలేని మరియు కనీసం (సమకూర్చే) సామర్థ్యం కూడా లేని వారిని ఆరాధిస్తున్నారు.

74. కావున అల్లాహ్ కు పోలికలు కల్పించకండి.³⁶ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు అంతా

36) 'మీరు ఒకవిధ ఉద్యోగి దగ్గరికి పోవాలంటే మొదట అతని సెక్రటరీ ద్వారా సమయం తీసుకోవలసి ఉంటుంది. అదేవిధంగా అల్లాహ్ (సు.త.) వద్దకు చేరటానికి సిఫారసు కావాలి.' అని కొందరు, అల్లాహ్ (సు.త.)కు బదులుగా ఇతరులను వేడుకునేవారు వాదిస్తారు. వారు తప్పు దారిలో ఉన్నారు. ఇక్కడ అల్లాహ్

తెలుసు మరియు మీకేమీ తెలియదు. (5/8)

75.* అల్లాహ్ ఒక ఉపమానం ఇచ్చాడు: ఒకడు బానిసగా ఇతరుని యాజమాన్యంలో ఉన్నవాడు. అతడు ఏ విధమైన అధికారం లేని వాడు, మరొకడు మా నుండి మంచి జీవనోపాధి పొందినవాడు. అతడు దానిలో నుండి రహస్యంగాను మరియు బహిరంగం గాను ఖర్చు చేయగల వాడు. ఏమీ? వీరిద్దరు సమానులవుతారా? సర్వస్వోత్తలకు అట్లుడు కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే! కానీ, చాలా మందికి ఇది తెలియదు.

76. అల్లాహ్ ఇద్దరు పురుషుల, మరొక ఉపమానం ఇచ్చాడు: వారిలో ఒకడు మూగవాడు, అతడు ఏమీ చెయలేడు, అతడు తన యజమానికి భారమై ఉన్నాడు. అతనిని ఎక్కడికి పంపినా మేల్తనపని చేయలేడు. ఏమీ? ఇటువంటి వాడు మరొకనితో - ఎవడైతే న్యాయాన్ని పాటిస్తూ, ఋజుమార్గంపై నడుస్తున్నాడో - సమానుడు కాగలడా? ³⁷

77. మరియు ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ ఉన్న అగోచర విషయాల జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే ఉంది. అంతిమ గడియ కేవలం రెప్పపాటుకాలంలో లేదా అంతకు ముందే సంభవించ వచ్చు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

78. మరియు అల్లాహ్, మిమ్మల్ని మీ తల్లుల గర్భాల నుండి, బయటికి తీశాడు (పుట్టించాడు) అప్పుడు మీకేమీ తెలియదు. మరియు మీకు వినికీడినీ, దృష్టినీ మరియు హృదయాలను

(సు.త.) అంటున్నాడు: 'మీరు ఆయనను ఇతరులతో పోల్చకండి. ఆయనతో పోల్చడగినది ఏదీ లేదు,' అని. అల్లాహ్ (సు.త.) ఏకైకుడు, సర్వ సమర్థుడు అంతా ఎరుగువాడు. ఆయన ప్రసన్నతను పొందటానికి, ఆయన (సు.త.) ప్రవక్తల ద్వారా చూపిన మార్గం (సత్యదర్శమైన ఇస్లాం) మీద నడిచి, సత్యార్థాలు చేయటమే చాలు. చూడండి, 10:3.

37) సమానుడు కాజాలదు అని అర్థం.

ప్రసాదించాడు. బహుశా మీరు కృతజ్ఞులై ఉంటారని.³⁸

79. ఏమీ? వారు పక్షులను ఆకాశం మధ్యలో తాటస్వస్థితిలో (పడిపోకుండా) ఎగురుతూ ఉండేది, గమనించడంలేదా? వాటిని అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులెవ్వరూ (ఆకా శంలో) నిలుపలేరు. నిశ్చయంగా, ఇందులో విశ్వసించేవారికి సూచనలున్నాయి.

80. మరియు అల్లాహ్ మీకు, మీ గృహాలలో నివాసం ఏర్పరిచాడు. మరియు పశువుల చర్మాలతో మీకు ఇండ్లు (గుడారాలు) నిర్మించాడు. అవి మీకు ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు మరియు మీరు బసచేసినప్పుడు, చాలా తేలికగా ఉంటాయి. వాటి ఉన్నితో, బొచ్చుగల చర్మాలతో మరియు వెంట్రు కలతో గృహోపకరణ సామగ్రి మరియు కొంతకాలం సుఖంగా గడుపుకునే వస్తువులను (మీ కొరకు సృష్టించాడు).

81. మరియు అల్లాహ్ తాను సృష్టించిన వస్తువులలో కొన్నింటిని నీడకొరకు నియమించాడు మరియు పర్వతాలలో మీకు

38) నా దాసుడు నా సాన్నిహిత్యాన్ని పొందటానికి నేను అతనికి విధి (ఫర్ద్)గా చేసిన వాటిపై అమలు చేస్తాడు. ఆ తరువాత నవాఫిల్ ద్వారా కూడా మరింత నా సాన్నిహిత్యాన్ని పొందటానికి ప్రయత్నిస్తాడు. మరియు నేను అతనిని ప్రేమిస్తాను. నేను అతనిని ప్రేమించినప్పుడు నేను అతని చెవి అవుతాను దానితో అతడు వింటాడు. అతని కన్ను అవుతాను దానితో అతడు చూస్తాడు, అతని చేయి అవుతాను దానితో అతడు పట్టుకుంటాడు, కాలు అవుతాను దానితో అతడు నడుస్తాడు మరియు అతడు నన్ను అడిగిన దానిని నేను అతనికిస్తాను. నన్ను శరణు వేడుకుంటే, నేను శరణు ఇస్తాను. (స.బుఖారీ, కితాబ్ అర్రిఖాఫ్). దీనిని తప్పుగా అర్థంచేసుకోరాదు. ఏ మానవు డైతే తన ఆరాధన మరియు విధేయతలో కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.)నే ప్రత్యేకించు కుంటాడో అతడు అల్లాహ్ (సు.త.)కు ఇష్టం లేనటు వంటిది ఏదీ వినదు, చూడడు, చేయదు మరియు పలకడు. అతడు చేసే ప్రకారం కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.) సంతృప్తి పొందడానికి ఉంటుంది

రక్షణాస్థలాలను ఏర్పరచాడు. మరియు మీరు వేడి నుండి కాపాడుకోవటానికి వస్త్రాలను మరియు యుద్ధం నుండి కాపాడుకోవటానికి కవచాలను ఇచ్చాడు. మీరు ఆయనకు విధేయులై ఉండాలని, ఈ విధంగా ఆయన మీపై తన అనుగ్రహాలను పూర్తి చేస్తున్నాడు.

82. (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ వారు వెను దిరిగితే, నీ కర్తవ్యం కేవలం సందేశాన్ని స్పష్టంగా అందజేయటం మాత్రమే!

83. వారు అల్లాహ్ ఉపకారాన్ని గుర్తించిన తరువాత దానిని నిరాకరిస్తున్నారు మరియు వారిలో చాలా మంది సత్య-తిరస్కారులే!

84. మరియు (జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి), ఆ రోజు మేము ప్రతి సమాజం నుండి ఒక సాక్షిని లేపి నిలబెడ్డాము. అప్పుడు సత్య-తిరస్కారులకు ఏ విధమైన (సాకులు చెప్పటానికి) అనుమతి ఇవ్వబడదు³⁹ మరియు వారికి పశ్చాత్తాపపడే అవకాశం కూడా ఇవ్వబడదు.

85. మరియు దుర్మార్గులు ఆ శిక్షను చూసినప్పుడు, అది వారి కొరకు తగ్గించడం జరుగదు మరియు వారికి ఎలాంటి వ్యవధి కూడా ఇవ్వబడదు.⁴⁰

86. మరియు (అల్లాహ్ కు) సాటి కల్పించిన వారు, తాము సాటిగా నిలిపిన వారిని చూసి అంటారు: "ఓ మా ప్రభూ! వీరే మేము నీకు సాటికల్పించి, నీకు బదులుగా ఆరాధించిన వారు." కాని (సాటిగా నిలుపబడిన) వారు, సాటికల్పించిన వారి మాటలను వారివైపుకే విసురుతూ అంటారు: "నిశ్చయంగా, మీరు అసత్యవాదులు."⁴¹

87. మరియు ఆరోజు (అందరూ) వినములై తమను తాము అల్లాహ్ కు అప్పగించు కుంటారు. వారు కల్పించినవి (దైవాలు) వారిని

39) చూడండి, 77:35-36 మరియు 89 వ్యాఖ్యానం.

40) పరలోక జీవితం ప్రతిఫల జీవితం. అక్కడ మంచి కర్మలు చేయటానికి గానీ లేక పశ్చాత్తాపపడటానికి గానీ వ్యవధి ఇవ్వబడదు.

41) సాటిగా నిలుపబడిన వారి జవాబుకు చూ. 10:29, 46:56, 19:81-82, 29:25, 18:52.

త్యజించి ఉంటాయి.

88. ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరించి (ప్రజలను) అల్లాహ్ మార్గం నుండి నిరోధించారో వారికి, మేము వారు చేస్తూ ఉండిన దౌర్జన్యాలకు శిక్ష మీద శిక్ష విధిస్తాము.⁴²

89. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) ఆ రోజు మేము ప్రతి సమాజంలోనుండి వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిచ్చే వానిని (ప్రవక్తను) లేపి నిలబెడ్డాము. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) మేము నిన్ను వీరికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్య మివ్వటానికి తీసుకువస్తాము.⁴³ ప్రతి విషయాన్ని స్పష్ట పరచటానికి నీపై ఈ దివ్యగ్రంథాన్ని అవతరింప జేశాము. మరియు ఇందులో అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అయిన వారికి మార్గ దర్శకత్వం, కారుణ్యం మరియు శుభవార్తలూ ఉన్నాయి. (3/4)

90.* నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ న్యాయం చేయమని మరియు (ఇతరులకు) మేలు చేయమని మరియు దగ్గరి బంధువులకు సహాయం చేయమని మరియు అశ్శిలత, అధర్మం మరియు దౌర్జన్యాలకు దూరంగా ఉండమని ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు.⁴⁴ ఆయన ఈ

42) తాము స్వయంగా మార్గభ్రష్టులైనదే కాక ఇతరులను, అల్లాహ్ (సు.త.) మార్గం నుండి ఆపేవారికి రెట్టింపు శిక్ష విధించబడుతుంది.

43) ప్రతి ప్రవక్త తన జాతివారిలో సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్య మిస్తాడు. మరియు ము'హమ్మద్ (స'అస) మరియు అతని అనుచరులు (ర'ది. 'అస్తుమ్ లు) ప్రవక్త ('అల్లైహిమ్ స.)ల విషయంలో, వారు సత్యవాదులు మరియు వారు అల్లాహ్ (సు.త.) సందేశాన్ని ప్రచారం చేశారని సాక్ష్యమిస్తారు. (స.బు'ఖారీ, తప్పిర్ సూరహ్ అన్-నిసా').

44) అల్-అద్లు: తనవారితోనే కాక ఇతరులతో కూడా న్యాయంచేయటం. ఎవరితోనైనా ఉన్న ప్రేమ లేక శత్రుత్వం, న్యాయానికి అడ్డు రాకూడదు. మరొక అర్థం న్యాయంలో హెచ్చు తగ్గులుచేయగూడదు. ధర్మ విషయంలో కూడా ఏవిధమైన అన్యాయం జరుగ కూడదు.

అల్-ఎ'హ్కసు: అంటే, ఒకటి: మంచి నడవడికి మరియు క్షమాగుణం. రెండోది:

విధంగా మీకు బోధిస్తున్నాడు, బహుశా మీరు హితబోధ గ్రహిస్తారని.

91. మరియు మీరు అల్లాహ్ పేరుతో వాగ్దానం చేస్తే మీ వాగ్దానాలను తప్పక నెరవేర్చండి. మరియు మీరు ప్రమాణాలను దృఢపరిచిన తర్వాత భంగపరచకండి.⁴⁵ (ఎందుకంటే) వాస్తవానికి, మీరు అల్లాహ్ ను మీకు జామీనుదారుగా⁴⁶ చేసుకున్నారు. నిశ్చయంగా మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

92. మరియు మీరు ఆ స్త్రీవలె కాకండి, ఏ స్త్రీ అయితే స్వయంగా కష్టపడి నూలువడికి గట్టి దారాన్ని చేసిన తరువాత దాన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా త్రేయివేసిందో! ఒక వర్గం వారు మరొక వర్గం వారి కంటే అధికంగా ఉన్నారని, పరస్పరం మోసగించుకోవటానికి, మీ ప్రమాణాలను ఉపయోగించుకోకండి. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మిమ్మల్ని వీటి (ఈ ప్రమాణాల) ద్వారా పరీక్షిస్తున్నాడు. మరియు

న్యాయంగా ఇవ్వవలసిన దానికంటే ఎక్కువ ఇవ్వటం. ఉదా: నూరు రూపాయలు కూలి మాట్లాడుకున్న వానికి పని ముగిసిన తరువాత 110 రూపాయలు ఇవ్వటం. మూడవది: ఏ పని చేసినా కర్తవ్యంగా హృదయపూర్వకంగా చేయటం మరియు ఏకాగ్ర చిత్తంతో అల్లాహ్ (సు.త.)ను ఆరాధించటం. (అనల్-అబు దుల్లాహ్ క అన్నక తరహా).

అల్-ఫహ్-షా-ఉ: అశ్లీలత, చెడునడత, అసభ్యకరమైన పని, సిగ్గుచాళిన నడవడిక. ఈ కాలంలో ష్యాషన్ పేరు మీద జరిగింది. స్త్రీ పురుషులు సిగ్గు విడిచి, కలసిమెలన తిరుగటం, డాన్సులు చేయటం, మొదలైనవి. అల్-మున్కరు: షరీయత్ నిషేధించిన పని.

అల్-బ'గి: అందోళన, అకమము, దౌర్జన్యం.

45) దృఢంగా చేసిన ప్రమాణాలకు చూడండి, 2:225. 'ఒకవ్యక్తి ప్రమాణం చేసిన తరువాత తాను చేసిన ప్రమాణం తప్పు అని తెలుసుకుంటే, తన ప్రమాణాన్ని తెంపి పరిహారం (కప్పార) ఇవ్వాలి.' (స.ముస్లిం, సం.1272).

46) కఫీలున్: అంటే జామీనుదారు, లేక హామీ ఇచ్చేవాడు అని అర్థం.

నిశ్చయంగా, పునరుత్థాన దినమున ఆయన మీకు, మీరు వాదులాడే విషయాలను గురించి స్పష్టంగా తెలియజేస్తాడు.

93. ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే మిమ్మల్ని అందరినీ ఒకే సమాజంగా చేసి ఉండేవాడు. కాని ఆయన తాను కోరినవారిని మార్గ భ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తాడు. మరియు తాను కోరిన వారికి సన్మార్గం చూపుతాడు.⁴⁷ మరియు నిశ్చయంగా, మీరు చేస్తున్న కర్మలను గురించి మీరు తప్పక ప్రశ్నించబడతారు.

94. మరియు మీ ప్రమాణాలను పరస్పరం మోసగించుకోవటానికి ఉపయోగించుకోకండి. అలా చేస్తే స్థిరపడిన పాదాలు జారిపోవచ్చు మరియు మీరు అల్లాహ్ మార్గం నుండి ప్రజలను నిరోధించిన పాప ఫలితాన్ని రుచి చూడగలరు.⁴⁸ మరియు మీకు ఘోరమైన శిక్ష పడగలదు.

95. మరియు మీరు అల్లాహ్ తో చేసిన వాగ్దానాన్ని స్వల్పలాభానికి అమ్ముకోకండి. మీరు తెలుసుకోగలిగితే, నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నదే మీకు ఎంతో మేలైనది.

96. మీ దగ్గర ఉన్న దంతా నశించేదే. మరియు అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నదే (శాశ్వతంగా) మిగిలేది! మరియు మేము సహానం వహించేవారికి, వారు చేసిన సత్కార్యాలకు ఉత్తమ ప్రతిఫలం తప్పక ప్రసాదిస్తాము.

97. ఏ పురుషుడూ గానీ, లేక స్త్రీ గానీ విశ్వాసులై, సత్కార్యాలు చేస్తే, అలాంటి వారిని మేము తప్పక (ఇహలోకంలో) మంచి జీవితం గడిపేలా చేస్తాము.⁴⁹ మరియు వారికి

47) చూ.14:4 మరియు 2:26-27. అల్లాహ్ (సు.త.)కు ప్రతివాని భవిష్యత్తు తెలుసు. కాబట్టి ఎవడైతే సన్మార్గానికి రాడని ఆయనకు తెలుసో అలాంటి వాడిని, మార్గభ్రష్టత్వంలో పడలి పెడతాడే కానీ, ఎవ్వడిని కూడా బలవంతంగా తప్పు దారిలో వేయడని దీని అర్థం.

48) ఈ విధంగా ప్రజలు తమ ప్రమాణాలను తెంపుకొని, ఇతరులను మోసగించటానికి పాల్పడితే సమాజంలో ఒకరిపై ఒకరికి ఏ విధమైన విశ్వాసం ఉండదు, అన్యాయం మరియు దౌర్జన్యం నెలకొంటాయి.

49) చూడండి, 20:124.

(పరలోకంలో) వారు చేసిన సత్యార్యాలకు ఉత్తమ ప్రతిఫలం తప్పక ప్రసాదిస్తాము.

98. కావున నీవు ఖుర్రాన్ పఠించబోయే టప్పుడు శపించబడిన (బహిష్కరించబడిన) ప్రైతాన్ నుండి (రక్షణ వించటానికి) అల్లాహ్ శరణు వేడుకో!⁵⁰

99. విశ్వసించి, తమ ప్రభువును నమ్ము కున్న వారిపై నిశ్చయంగా, వాడికి ఎలాంటి అధికారం ఉండదు.

100. కాని! నిశ్చయంగా, వాడి (ప్రైతాన్) వైపుకు మరలి వాడిని అనుసరించే (స్నేహం చేసుకునే) వారిపై⁵¹ మరియు ఆయనకు (అల్లాహ్ కు) సాటికల్పించే వారిపై, వాడికి అధికారం ఉంటుంది.

101. మరియు మేము ఒక సందేశాన్ని (ఆయత్ ను) మార్చిదాని స్థానంలో మరొక సందేశాన్ని అవతరింపజేసినప్పుడు;⁵² తాను దేన్ని ఎప్పుడు అవతరింపజేశాడో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. (అయినా) వారు (సత్య-తిరస్కారులు) ఇలా అంటారు: "నిశ్చయంగా నీవే (ఓ ముహమ్మద్!) దీనిని కల్పించేవాడవు." అసలు వారిలో చాలా మంది (యదార్థం) తెలుసుకోలేరు.

102. వారితో అను: "దీనిని (ఈ ఖుర్రాన్ ను) నీ ప్రభువు వద్ద నుండి సత్యంతో, విశ్వాసులను (విశ్వాసులలో) పటిష్ఠం చేయటానికి మరియు (అల్లాహ్ కు) సంపూర్ణంగా విధేయులుగా ఉన్న వారికి (ముస్లింలకు) సన్మార్గం చూపటానికి మరియు శుభవార్త అందజేయటానికి, పరిశుద్ధాత్మ (జిబ్రీల్)⁵³ క్రమక్రమంగా ఉన్నది

50) ఈ ఆయత్ దైవప్రవక్త ('స'అస)ను సంబోధిస్తుంది. కాని ఇది విశ్వాసులందరి కొరకు ఉంది. కావున ప్రతివాడు ఖుర్రాన్ చదవటం ప్రారంభించేటప్పుడు: 'బిస్మిల్లా హిర్రహ్మా నిర్హిమ్'కు ముందు, 'అఱ్ఱా బిల్లాహి మినఫ్ఠతా నిర్జిమ్.' తప్పక చదవాలి.

51) చూడండి, T4:22.

52) చూడండి, 2:106, 13:39, 41:42.

53) జిబ్రీల్ ('అ.స.)ను సంబోధిస్తూ, రూహుల్ ఖుద్స్ అని, ఖుర్రాన్ లో నాలుగు సార్లు వచ్చింది, ఇక్కడ మరియు 2:87, 253;

ఉన్నట్లుగా తీసుకొని వచ్చాడు."

103. మరియు: "నిశ్చయంగా, ఇతనికి ఒక మనిషి నేర్పుతున్నాడు." ⁵⁴ అని, వారు అనే విషయం మాకు బాగా తెలుసు. వారు సూచించే (అపార్థం చేసే) వ్యక్తి భాష పరాయి భాష. కాని ఈ (ఖుర్రాన్) భాష స్వచ్ఛమైన 'అరబ్బీ భాష'.⁵⁵

104. నిశ్చయంగా ఎవరైతే అల్లాహ్ సందేశాలను (ఆయాత్ లను) విశ్వసించరో! వారికి అల్లాహ్ సన్మార్గం చూపడు మరియు వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

105. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సూచనలను (ఆయాత్ లను) విశ్వసించని వారు, అబద్ధాలను కల్పిస్తున్నారు. మరియు అలాంటి వారు! వారే, అసత్యవాదులు.

106. ఎవడైతే విశ్వసించిన తరువాత, అల్లాహ్ ను తిరస్కరిస్తాడో - తన హృదయం సంతృప్తికరమైన విశ్వాసంతో నిండిఉండి, బలవంతంగా తిరస్కరించేవాడు తప్ప⁵⁶ -

5:110లలో. రూహుల్ అమీన్ అని 26:193లో వచ్చింది. రూహ్ అని మూడు సార్లు, 78:38, 19:17, 97:4లలో వచ్చింది. కాని 16:2, 42:52లలో మాత్రం రూహ్, దివ్యజ్ఞానం అనే అర్థం ఇస్తుంది.

54) కొందరు బానిస యూదులు మరియు క్రైస్తవులు ముస్లింలు అయ్యారు. వారికి కొంత బైబిల్ జ్ఞానముండెను. మక్కా ముస్లింలు అనే వారు: 'వారి నుండియే ముహమ్మద్ ('స'అస) ఖుర్రాన్ నేర్చుకున్నారు.' అని.

55) దానికి అల్లాహ్ (సు.త.) అంటున్నాడు: 'వారి అరబ్బీ భాషైతే స్వచ్ఛమైనది కాదు మరియు ఈ ఖుర్రాన్ స్వచ్ఛమైన 'అరబ్బీ భాషలో ఉంది.' అని.

56) తన హృదయంలో దృఢవిశ్వాసం ఉండి - కేవలం సత్యతిరస్కారుల శిక్షకు తాళలేక - తనను తాను సత్యతిరస్కారిగా చెప్పుకునే వాడిపై ఎట్టి నిందలేదు. ఇస్లాం కొరకు చంపబడటం ఎంతో గొప్ప పుణ్యకార్యం. అయినా ఖుర్రాన్ లో అనేక చోట్లలో: 'అల్లాహ్ (సు.త.) మానవునిపై అతని శక్తికి మించిన భారం వేయడు.' అని చెప్పబడింది. చూడండి, 2:233, 286; 6:152, 7:42, 23:62 వగైరా. కావున ఈ విడుదల ఇవ్వబడింది.

మరియు ఎవరైతే హృదయపూర్వకంగా సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడుతారో, అలాంటి వారిపై అల్లాహ్ ఆగ్రహం (దూషణ) విరుచుకు పడుతుంది. మరియు వారికొరకు ఘోరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

107. ఇది ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, వారు పరలోక జీవితం కంటే ఇహలోక జీవితాన్ని ఎక్కువగా ప్రేమించటం మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారులకు సన్మార్గం చూపడు.

108. ఇలాంటి వారి హృదయాల మీదా, చెవుల మీదా మరియు కన్నుల మీదా అల్లాహ్ ముద్రవేసి ఉన్నాడు.⁵⁷ మరియు ఇలాంటి వారే నిర్లక్ష్యంలో మునిగిఉన్నవారు!

109. నిశ్చయంగా, పరలోకంలో సజ్జానికి గురికాగలవారు వీరే, అని అనటంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు.

110. ఇక నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు! వారి కొరకు, ఎవరైతే మొదట పరీక్షకు గురి చేయబడి, పిదప (తమ ఇల్లావాకిలి విడిచి) వలసవోయి, తరువాత ధర్మనోరాటంలో పాల్గొంటారో మరియు సహనం వహిస్తారో!⁵⁸ దాని తరువాత నిశ్చయంగా, అలాంటి వారి కొరకు నీ ప్రభువు! ఎంతో క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత. (7/8)

111. * ఆ దినమును (జ్ఞాపకముందు కోండి), ఎప్పుడైతే ప్రతిప్రాణి కేవలం తన స్వంతం కొరకే బ్రతిమాలుకుంటుందో!⁵⁹

57) చూడండి, 2:7, 6:25.

58) ఇది మక్కాలో మున్నుండు ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత, ముప్రీకీన్ మక్కా యొక్క దౌర్జన్యాలను సహించలేక 'హబషా మరియు మదీనాకు వలసవోయిన వారి విషయం.

59) పునరుజ్జాన దినమున, ఒకరు మరొకరిని గురించి పట్టించుకోరు. తల్లిదండ్రులు తమ సంతానాన్ని లెక్కచేయరు. మరియు సంతానం తమ తోటిబుట్టిన వారిని గానీ, తల్లి దండ్రులను గానీ పట్టించుకోరు. ఇంకా చూడండి, 80:37.

ప్రతిప్రాణికి దాని కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది మరియు వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.⁶⁰

112. మరియు అల్లాహ్ ఒక నగరపు ఉపమానం ఇస్తున్నాడు: మొదట అది (ఆ నగరం) శాంతిభద్రతలతో నిండిఉండేది. దానికి (దాని ప్రజలకు) ప్రతిదిక్కునుండి జీవనోపాధి పుష్పలంగా లభిస్తూఉండేది. తరువాత (ఆ నగరం) వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను తిరస్కరించారు (కృతఘ్ను లయ్యారు), కావున అల్లాహ్ వారి చర్యలకు బదులుగా వారికి ఆకలి, భయమూ వంటి ఆపదల రుచి చూపించాడు.

113. మరియు వాస్తవంగా వారివద్దకు వారి (జాతి) నుండి ఒక ప్రవక్త వచ్చి ఉన్నాడు, కాని వారు అతనిని అసత్య -వాదుడవని తిరస్కరించారు. కావున వారు దుర్మార్గంలో మునిగి ఉన్నప్పుడు వారిని శిక్ష పట్టుకున్నది.

114. కావున మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించే వారైతే, ఆయన మీ కొరకు ప్రసాదించిన ధర్మసమ్మతమైన, పరిశుద్ధమైన ఆహారాలనే తినండి మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహాలకు కృతజ్ఞతలు చూపండి.

115. నిశ్చయంగా, ఆయన మీ కొరకు (దానంతట అది) చచ్చినది (పశువు / పక్షి) రక్తం, పంది మాంసం, అల్లాహ్ తప్ప ఇతరుల కొరకు (ఇతరులపేర) జీబ'హ్ చేయబడినది (పశువు / పక్షి మాంసాన్ని) నిషేధించి ఉన్నాడు. కాని ఎవడైనా (అల్లాహ్) నియమాలను ఉల్లంఘించే ఉద్దేశంతో కాక, (ఆకలికి) తాళలేక, గత్యంతరంలేని పరిస్థితిలో (తింటి); నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు,

60) పుణ్యం చేసినవారికి, అల్లాహ్ (సు.త.) కరుణిస్తే ఎన్నో రెట్లు అధికంగా పుణ్యఫలితం ప్రసాదిస్తాడు. కాని పాపం చేసిన వారికి దానంతటి శిక్ష మాత్రమే విధిస్తాడు. శిక్షించుటలో ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

అపార కరుణాప్రదాత.⁶¹

116. అల్లాహ్ మీద అబద్ధాలు కల్పిస్తూ: "ఇది ధర్మసమ్మతం, ఇది నిషేధం." అని మీ నోటికొచ్చి నట్లు (మనస్సులకు తోచినట్లు) అబద్ధాలు పలక కండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పై అబద్ధాలు కల్పించేవారు ఎన్నడూ సాఫల్యం పొందరు.

117. దీనితో కొంతవరకు సుఖ సంతోషాలు కలుగవచ్చు, కాని వారికి బాధా కరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

118. మరియు మేము నీకు ప్రస్తావించిన వాటిని, ఇంతకుముందు యూదులకు నిషేధించాము. మరియు మేము వారికి అన్యాయం చేయలేదు, కాని వారు తమకు తామే అన్యాయం చేసుకుంటూ ఉండేవారు.⁶²

119. అయితే నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు - ఎవరైతే అజ్ఞానంలో పాపాలు చేసి, ఆ పిదప పశ్చాత్తాపపడి, సరిదిద్దుకుంటారో - దాని (ఆ పశ్చాత్తాపం) తరువాత (వారిని క్షమిస్తాడు); నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు క్షమించేవాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

120. నిశ్చయంగా, ఇబ్రాహీమ్ (ఓక్కడే) అల్లాహ్ కు భక్తిపరుడై, ఏకదైవ సిద్ధాంతాన్ని (సత్యధర్మాన్ని) స్థాపించటంలో తనకు తానే ఒక సమాజమై ఉండెను.⁶³ అతను అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించేవారిలో ఎన్నడూ చేరలేదు.

121. ఆయన (అల్లాహ్) యొక్క అనుగ్రహాలకు కృతజ్ఞుడై ఉండేవాడు. ఆయన (అల్లాహ్) అతనిని (తనస్నేహితునిగా) ఎన్నుకొని, అతనికి ఋజుమార్గం వైపుకు మార్గదర్శకత్వం చేశాడు.

122. మేము అతనికి ఇహలోకంలో మంచి స్థితిని ప్రసాదించాము. మరియు

61) ఈ రెండూ 114, 115 ఆయతులు, 2:172, 173 ఆయతులను పోలిఉన్నాయి. చూ. 6:145.

62) యూదులకు విధించిన ఆహారపదార్థాల నిషేధాలు వారి అన్యాయ ప్రవర్తన కారణంగా ఉండెను. చూడండి, 3:93, 6:146, 4:160.

63) లేక ఒక నాయకుడై ఉండెను. చూ. 4:125.

నిశ్చయంగా, అతను పరలోకంలో సద్గర్వనులతో పాటు ఉంటాడు.

123. తరువాత మేము నీకు (ఓ ముహమ్మద్!) ఈ సందేశాన్ని పంపాము: "నీవు ఇబ్రాహీమ్ అనుసరించిన, ఏకదైవ సిద్ధాంతాన్ని (సత్యధర్మాన్ని) అనుసరించు. అతను (ఇబ్రాహీమ్) అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించే వారిలోనివాడు కాడు."

124. వాస్తవానికి, శనివారశాసనం (సబ్త్) విషయంలో అభిప్రాయభేదాలు కలిగిఉన్న వారికే అది విధించబడింది. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు! పునరుత్థాన దినమున వారి మధ్య ఉన్న భిన్నాభిప్రాయాలను గురించి తీర్పుచేస్తాడు.

125. (ప్రజలను) వివేకంతోనూ, మంచి ఉపదేశం (ప్రదారం) తోనూ నీ ప్రభువు మార్గం వైపునకు ఆహ్వానించు. మరియు వారితో ఉత్తమరీతిలో వాదించు.⁶⁴ నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువుకు తన మార్గం నుండి భ్రష్టుడైన వాడెవడో తెలుసు. మరియు మార్గదర్శకత్వం పొందిన వాడెవడో కూడా ఆయనకు బాగా తెలుసు.

126. మరియు మీరు (మీ ప్రత్యర్థులను) శిక్షించదలచుకుంటే, మీకు జరిగినదానికి (అన్యాయానికి) సమానమైన శిక్ష మాత్రమే ఇవ్వండి. కాని మీరు సహనం వహిస్తే నిశ్చయంగా, సహనం వహించేవారికి ఎంతో మేలు కలుగుతుంది.

127. (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు సహనం వహించు మరియు నీకు సహనమిచ్చేవాడు కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే. మరియు వారిని గురించి దుఃఖపడకు మరియు వారు పన్నే కుట్రలకు నీవు వ్యాకులపడకు.

128. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ భయ భక్తులు గలవారితో మరియు సజ్జనులైన వారితో పాటు ఉంటాడు.

64) ఇదే విధమైన ఆయత్ కు చూడండి, 29:46. 'ధర్మం విషయంలో బలవంతం లేదు.' 2:256.
